

ตอบคำถาม

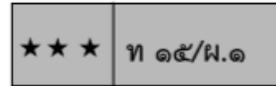
คำชี้แจง อ่านเรื่องหมาป่ากับลูกแกะและตอบคำถาม

๑. หมาป่าและลูกแกะโต้ตอบกันก็เรื่อง และใครเป็นผู้มีเหตุผลน่าเชื่อถือ

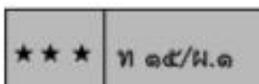
๒. นักเรียนคิดว่า หมาป่ามีนิสัยอย่างไร

๓. การที่ลูกแกะมาตัวเดียว เป็นการเปิดโอกาสให้แก่หมาป่าใช่หรือไม่
ทำไมลูกแกะจึงมาตัวเดียว

๔. ถ้านักเรียนเป็นลูกแกะ นักเรียนจะเลือกวิธีใดระหว่างเมื่อเห็นหมาป่า
แล้วรีบหนี กับเสียเวลาโต้ตอบกับหมาป่า เพราะอะไร

๕. นิทานเรื่องนี้สอนอะไรแก่เราบ้าง

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ วรรณกรรมสร้างสรรค์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

๑. ส่วนวน “หวานเป็นลม ขมเป็นยา” มักจะหมายถึงอะไร

- ก. ท่าทาง ข. หน้าตา ค. คำพูด

๒. ส่วนวนในข้อใด หมายถึง มีโอกาสดีควรรีบทำ

- ก. นานิ่งไหลลึก ข. น้ำขึ้นให้รีบตัก ค. น้ำซิมบ่อทราย

๓. ข้อใด *ไม่ใช่* ส่วนวนที่ถูกต้อง

- ก. ดินพอกหางหมู
ข. งงเป็นไก่ตาแตก
ค. ปลาหมอตายเพราะปาก

๔. ข้อใด *ไม่ใช่* คำที่มาจากภาษาจีน

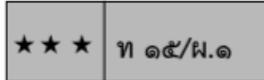
- ก. เปาะเปี๊ยะ ข. สลัด ค. กุยช่าย

๕. ข้อใด *ไม่มี* คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

- ก. ป้าซื้อผ้าลายดอกไม้มาตัดเสื้อ
ข. แม่ทำเค้กช็อกโกแลตไปขาย
ค. แม่ไปเอ็กซ์เรย์กระดูกที่คลินิก

๖. คำที่ขีดเส้นได้ในข้อใดเป็นคำวิเศษณ์

- ก. เพื่อนของฉันเป็นเด็กดี
ข. หลวงปู่ดีกำลังจำวัด
ค. เขาดีกับทุกคน

๗. ข้อใด *ไม่มี* คำวิเศษณ์

- ก. เธออยากกินมากเกินไป
- ข. ฉันเดินเร็วจนเขาตามไม่ทัน
- ค. ยายทำต้มกะทิสายบัว

๘. ข้อใด *มี* คำวิเศษณ์

- ก. ลูกค้าซื้อน้ำบูดู
- ข. นักเรียนตัวน้อยหัวเราะ
- ค. น้ำปลาคุยกับลูกค้า

๙. ศรีที่พระไชยเชษฐียิ่งไปที่พระกุมารกลายเป็นสิ่งใด

- ก. ของเล่น
- ข. ดอกไม้
- ค. เครื่องประดับ

๑๐. เต็มสำนวนไทยต่อไปนี้ให้ถูกต้อง “ตำน้ำพริก.....”

- ก. ละลายลำคลอง
- ข. ละลายในท้อง
- ค. ละลายแม่น้ำ

หมาป่ากับลูกแกะ

ขณะที่หมาป่ากำลังกินน้ำอยู่ที่ต้นลำธารแห่งหนึ่งแลเห็นลูกแกะเดินท่องน้ำมาแต่ไกล หมาป่าตั้งใจว่าจะจับกินเสีย แต่เมื่อจะกินคิดว่าจะต้องทำให้ลูกแกะเห็นความชอบธรรมของตนเสียก่อน เมื่อคิดดังนั้นแล้วก็ตรงไปเข้าไปด่าลูกแกะว่า “เอ็งนี่ชาติชั่ว เอ็งถือดีอย่างไรจึงมากวนน้ำกินของข้าให้ขุ่นเป็นตมไปดังนี้” ลูกแกะตกใจ ร้องตอบไปโดยชื่อว่า “ท่านจะว่าข้าพเจ้า กวนน้ำกินของท่าน ให้ขุ่นอย่างไรถูก เพราะน้ำในลำธารนี้ไหลจากท่านมายังข้าพเจ้าหาได้ไหลจากข้าพเจ้าไปยังท่านไม่” หมาป่าก็แก้งหาความต่อไปว่า “เอาเถิดถึงเอ็งจะไม่ได้ทำน้ำขุ่นวันนี้เมื่อปีกลายนี้เอ็งก็ได้ด่าว่าข้าเป็นนักหนา” ลูกแกะตัวสั่น ร้องตอบไป “พุดโธ่เอ๋ยเมื่อปีกลายนี้ ข้าพเจ้าก็ยังไม่เกิดมาเห็นเดือนเห็นตะวันเลย” หมาป่าตอบไปว่า “เอาเถอะนะ ถึงเอ็งไม่ได้ด่าข้า พ่อของเอ็งก็ด่าข้า เอ็งมีความผิดเหมือนกันจะมาต่อล้อต่อเถียงกันไปทำไม” ว่าแล้วก็ตะครุบลูกแกะกินเป็นอาหาร

มหาอำมาตย์โท พระยาเมธาธิบดี (สาทร สุทฺธเสถียร),นิทานอีสป,กระทรวงศึกษาธิการ

ใบงานที่ ๐๒
เขียนคำทั่วไป

คำชี้แจง เขียนคำทั่วไปจากคำสุภาพที่กำหนดให้

คำสุภาพ	คำทั่วไป
๑. โคอ	
๒. ขนมนเส้น	
๓. ขนมนสอดไส้	
๔. มุลนก	
๕. ศีรษะคน	
๖. เจ็ดประการ	
๗. โรคเรื้อน	
๘. ปลีกกล้วย	
๙. ไม้ตีพริก	
๑๐. ฝั่งแตก	

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

ใบงานที่ ๐๑
เขียนคำสุภาพ

คำชี้แจง เขียนคำทั่วไปต่อไปนี้เป็นคำสุภาพ

คำทั่วไป	คำสุภาพ
๑. ฐู่	
๒. กิน	
๓. ตาย	
๔. อ้วก	
๕. โโกหก	
๖. คนไข้	
๗. อีกา	
๘. ผักบุง	
๙. ปลาร้า	
๑๐. ใส้กล่อง	

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

คำทั่วไป	คำสุภาพ
เกือก	รองเท้า
ตีน	เท้า
โกหก	พูดปด
อ้วก	อาเจียน
ถ่วงอก	ถ่วงพะาะ
อีกา	นกกา
อีแร้ง	นกแร้ง
ใส่ถัง	บรรจุถัง
ปลาสลิด	ปลาใบไม้
ปลาร้า	ปลาหมักจระ
ปลาไหล	ปลายาว
ลูก (ผลไม้)	ผล
ผักบุง	ผักทอดยอด
ผักกระเฉด	ผักรุ้นอน
คนไข้	ผู้ป่วย
คนออกลูก	คลอดบุตร
ตาย	ถึงแก่กรรม

ใบความรู้

เรื่อง คำสุภาพ

คำสุภาพ คือ คำที่ใช้กับสุภาพชนทั่วไป ตามความเหมาะสมกับสถานภาพ เป็นถ้อยคำที่ใช้เป็นทางการมากกว่าภาษาปาก หรือภาษาพูดโดยทั่วไป การใช้คำสุภาพควรพิจารณาว่าจะใช้คำใดให้เหมาะสมกับบุคคลที่เราพูดด้วย

ลักษณะคำสุภาพ มีดังนี้

๑. ไม่เป็นคำหยาบ
๒. ไม่เป็นคำห้วนหรือกระด้างจนเกินไป
๓. ไม่เป็นคำที่มีความหมายไปในทางหยาบคาย

คำสุภาพที่ควรทราบมีดังนี้

คำทั่วไป	คำสุภาพ
ควาย	กระบือ
วัว	โค
ขนมขี้หนู	ขนมทราย
ขนมจิ้น	ขนมเส้น
ขนมใส่ไส้	ขนมสอดไส้
รู้	ทราบ
กิน	รับประทาน

นิทาน

พลังของมด

มีมดฝูงหนึ่งทำรังอยู่บนต้นมะม่วงพวกมันอาศัยอยู่ที่นี้มานานแล้ว มดฝูงนี้มีความรักใคร่กันดีไม่เคยทะเลาะหรือสร้างปัญหาต่อกัน ทุกๆ วัน มดจะช่วยกันไปหาอาหารแล้วนำมาเก็บไว้ที่รังของมัน ซึ่งมันจะขยัน ทุกตัวมีน้ำใจต่อกันช่วยเหลือซึ่งกันและกันดีความเกียจคร้านไม่มี บนต้นมะม่วงนี้ยังมีนกเอี้ยงตัวหนึ่งอาศัยอยู่ และนกเอี้ยงตัวนี้นิสัยไม่ดี มันชอบจิกกินทำร้ายสัตว์ที่ตัวเล็ก ๆ เสมอนกเอี้ยงเห็นมดกำลังขนอาหาร มาเก็บไว้ที่รังมันจึงบินมาที่รังมดเพื่อจะมาเอาอาหารที่มดขนมาเก็บไปกิน บังเอิญมีมดตัวหนึ่งเห็นการกระทำของนกเอี้ยง กำลังจะขโมยอาหาร มดตัวนี้จึงรีบไปบอกเพื่อนๆ ของมัน “แยะแล้วๆ เร็วๆ ไวๆ พวกเรา มีนกเอี้ยงกำลังขโมยอาหารจากรังของเรา” มันตะโกนบอก มดทั้งหลายเมื่อได้ยินดังนั้น ก็รีบพากันกลับมาช่วยรัง และช่วยกันต่อสู้ กับนกเอี้ยงตัวใหญ่มดทุกตัวพยายามสู้กับนกเอี้ยงๆ ปากมันก็จิกมดทำให้ มดบางตัวได้รับบาดเจ็บ ในที่สุดนกเอี้ยงทนความเจ็บปวดที่ถูกมดรุมกัด ไม่ไหวมันจึงบินหนีไป มดทุกตัวช่วยกันปกป้องอาหารในรังของมัน ได้สำเร็จเพราะความสามัคคีของพวกมด จึงทำให้เป็นที่รู้จักในบรรดา สัตว์ทั้งหลายที่ไม่กล้ามาทำร้ายพวกมดตลอดไป

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบความรู้

เรื่อง สำนวนไทย

สำนวนไทย

สำนวน หมายถึง ถ้อยคำหรือข้อความที่สืบทอดกันมาช้านาน ที่มีคารมคมคาย กะทัดรัด มีความหมายลึกซึ้งกว่าถ้อยคำธรรมดา แต่มีความหมายไม่ตรงตามตัวอักษร หรือมักมีความหมายเป็นเชิงเปรียบเทียบ สำนวน อาจรวมไปถึงคำสุภาพิต และคำพังเพย

สำนวนที่ควรทราบ มีดังนี้

สำนวน	ความหมาย
กบเลือกนาย	ผู้ที่ต้องการเปลี่ยนผู้บังคับบัญชาอยู่เรื่อยๆ
กระต่ายขาเดียว	ยืนกรานไม่ยอมรับผิด
กระต่ายตื่นตูม	ตื่นตกใจง่ายโดยไม่ทันสำรวจให้ถ่องแท้ก่อน
ไก่เห็นตีนงู งูเห็นนมไก่	ต่างฝ่ายต่างรู้ความลับของกันและกัน
ขมื่นกับปูน	ไม่ถูกกัน
ขวานผ่าซาก	พูดจาโผงผางไม่เกรงใจใคร
ขิงก็รา ข่าก็แรง	ต่างฝ่ายไม่ยอมกัน

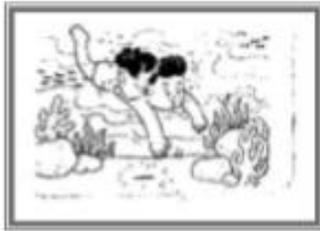
สำนวน	ความหมาย
ชี้ข้างจับตักแตน	ลงทุนมากแต่ได้ผลนิดหน่อย
เข็นครกขึ้นภูเขา	ทำงานที่ยากเกินความสามารถ
คมในฝัก	คนเก่งที่ไม่โอ้อวด
งมเข็มในมหาสมุทร	ค้นหาสิ่งที่ยากจะค้นหาได้
จับปลาสองมือ	ทำงานสองอย่างพร้อมๆกันซึ่งอาจไม่สำเร็จ ทั้งสองอย่าง
ชิงสุกก่อนห่าม	ทำสิ่งที่ยังไม่สมควรแก่วัยหรือยังไม่ถึงเวลา
ดินพอกหางหมู	สิ่งที่คั่งค้างพอกพูนขึ้นเรื่อยๆ
ดำข้าวสารกรอกหม้อ	หาเพียงแคंपอกกินไปมือหนึ่งๆ
ดำน้ำพริกละลายแม่น้ำ	เสียทรัพย์ไปโดยไม่ได้ประโยชน์อะไร
ถอยหลังเข้าคลอง	หวนกลับไปหาแบบเดิม
น้ำขึ้นให้รีบตัก	มีโอกาสดีควรรีบทำ
น้ำบ่อน้อย	น้ำลาย
บ้างช่างยุ	คนที่ชอบพูดส่อเสียดยุยงให้เขาแตกกัน
ปลาหมอตายเพราะปาก	คนที่พูดพล่อยจนได้รับอันตราย
ปากปราศรัยใจเชือดคอ	พูดดีแต่ใจคิดร้าย
ปิดทองหลังพระ	ทำความดีแต่ไม่มีใครเห็นคุณค่า
ผักชีโรยหน้า	การทำความดีเพียงผิวเผิน

สำนวน	ความหมาย
ผ้าขี้ริ้วห่อทอง	คนมั่งมีแต่แต่งตัวซอมซ่อ
ฝนทิ้งให้เป็นเข็ม	เพียรพยายามสุดความสามารถ จนกว่าจะสำเร็จ
พายเรือในอ่าง	คิด ทำ หรือพูดวกวนกลับไปกลับมา
แพะรับบาป	รับเคราะห์กรรมแทนผู้อื่น
มือไม่พายเอาเท้าราน้ำ	ไม่ช่วยทำแล้วยังขัดขวางการทำงาน ของผู้อื่น
ไม่ดูตาม้าตาเรือ	ไม่พิจารณาให้รอบคอบ
ยุให้ร่ำดำให้ร่ำ	ยุให้แตกกัน
รำไม่ตีโทษปีโทษกลอง	ทำผิดแล้วไม่รับผิด กลับโทษคนอื่น
สิงหลอกเจ้า	ล้อหลอกผู้ใหญ่เวลาผู้ใหญ่เผลอ
ลูกไก่ในกำมือ	ผู้ที่ตกอยู่ภายใต้อำนาจ ไม่มีทางหนี หรือทางต่อสู้
วัวหายล้อมคอก	ของหายแล้วจึงจะป้องกัน
สืขอให้ควายฟัง	สั่งสอนแนะนำคนโง่มักไม่ได้ผล เสียเวลาเปล่า
เสน่ห์ปลายจวัก	ผู้หญิงที่มีฝีมือปรุงอาหารให้อร่อย
หนอนบ่อนไส้	ฝ่ายตรงข้ามที่เข้ามาทำที่เป็นพวก บ่อนทำลาย
เห็นกงจักรเป็นดอกบัว	เห็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องเป็นสิ่งที่ถูกต้อง
อาบน้ำร้อนมาก่อน	เกิดก่อนจึงมีประสบการณ์มากกว่า

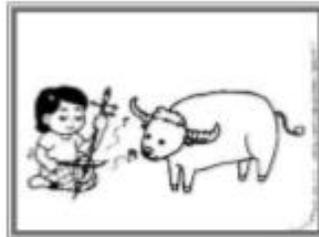
ใบงานที่ ๐๔
เติมสำนวนไทยจากภาพ

คำชี้แจง เติมสำนวนจากภาพต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑.

๒.

๓.

๔.

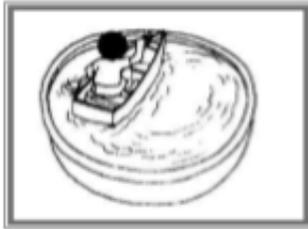
๕.

๖.

๗.

.....

๘.

.....

๙.

.....

๑๐.

.....

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

ใบงานที่ ๐๓
เติมสำนวนไทยจากภาพ

คำชี้แจง เขียนสำนวนจากภาพต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑.

.....

๒.

.....

๓.

.....

๔.

.....

๕.

.....

๖.

.....

***	ท ๑๕/พ.๑-๐๓
-----	-------------

๗.

.....

๘.

.....

๙.

.....

๑๐.

.....

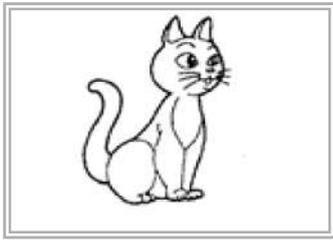
ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

ใบงานที่ ๑๐
เขียนคำและคำอ่าน

คำชี้แจง เขียนคำและคำอ่านจากเรื่อง ไชยเชษฐ

๑. นา - ราย - ที - เบด เขียนได้ว่า
๒. ไพร - สัน เขียนได้ว่า
๓. ทำ - มะ - รง เขียนได้ว่า
๔. วิ - ลา เขียนได้ว่า
๕. พระ - โอ - รด เขียนได้ว่า
๖. พระมารดา เขียนคำอ่าน
๗. ศรศิลป์ เขียนคำอ่าน
๘. ปีตุรงค์ เขียนคำอ่าน
๙. พระราชนิพนธ์ เขียนคำอ่าน
๑๐. พระกุมาร เขียนคำอ่าน

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

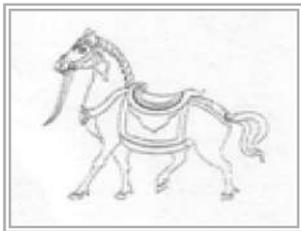
๕.

.....

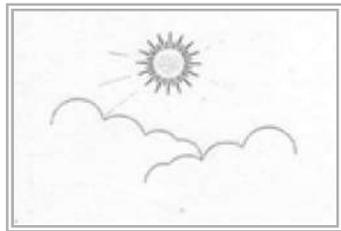
๖.

.....

๗.

.....

๘.

.....

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

ใบงานที่ ๐๙
เลือกคำที่กำหนดให้เขียนใต้ภาพ

คำชี้แจง เลือกคำที่กำหนดให้เขียนใต้ภาพให้ถูกต้อง

ไพโรสถ์

ธำรงค์

กุมาร

อาษา

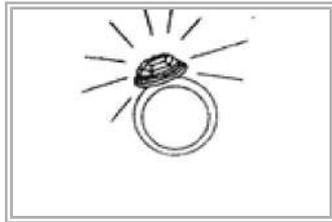
วิหาร

สุริยัน

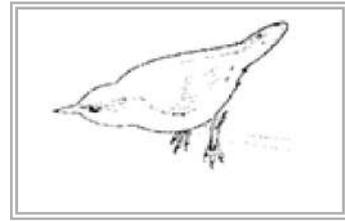
ยักษ์

ปักษา

๑.

๒.

๓.

๔.

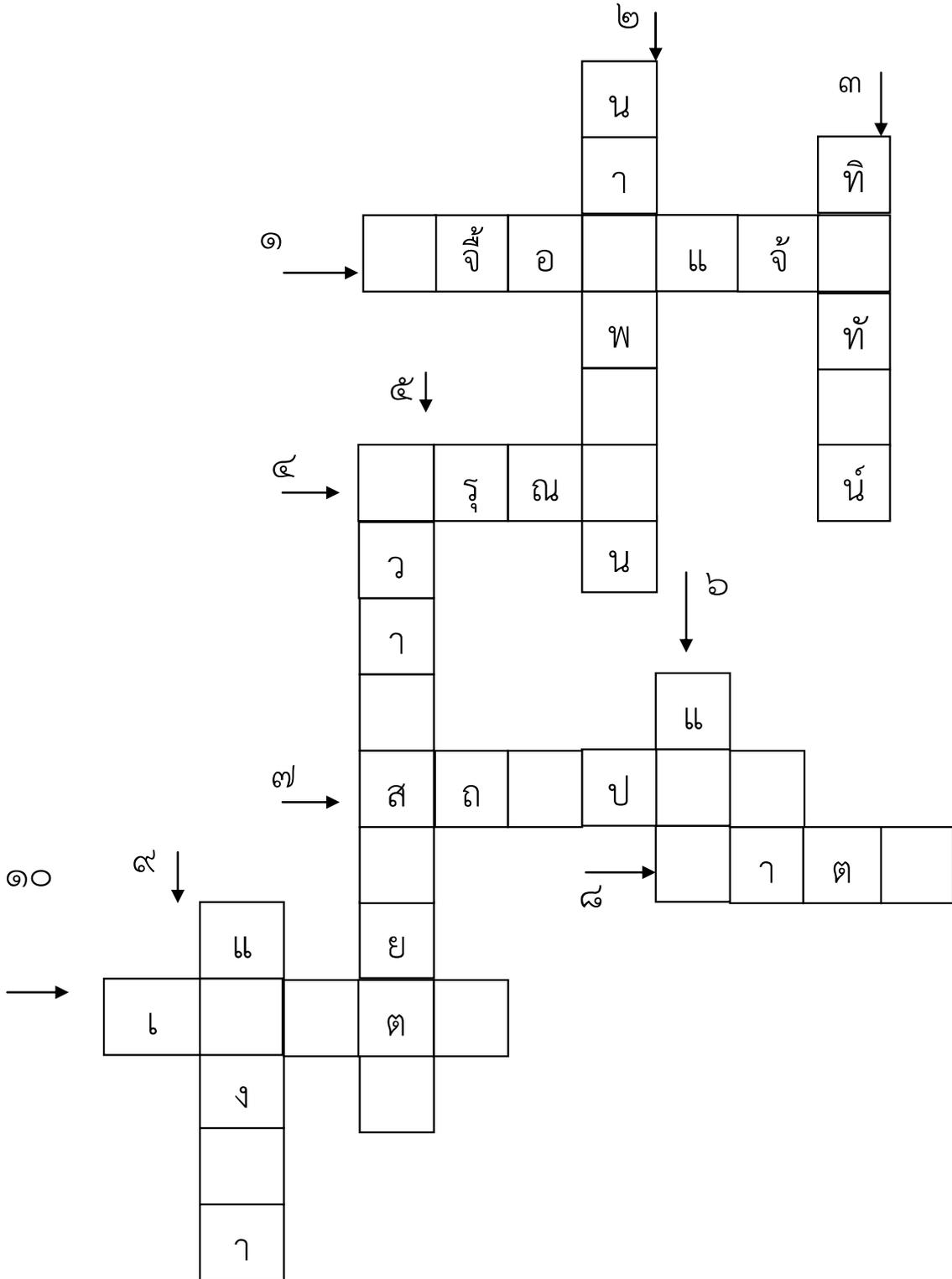

แนวนอน	แนวตั้ง
<p>๑. มีเสียงไพเราะทอดยาวติดต่อ เรื่อยๆไม่ขาดระยะ</p> <p>๔. ความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์</p> <p>๗. ยกย่องโดยแต่งตั้งให้สูงขึ้น</p> <p>๘. ภาชนะใช้รับอาหารบิณฑบาต สำหรับภิกษุ สามเณร</p> <p>๑๐. ความรักความเอ็นดู</p>	<p>๒. ผู้มีอาชีพล่าสัตว์</p> <p>๓. ลักษณะนามภูมิประเทศที่ ปรากฏตามธรรมชาติ</p> <p>๕. สายตาดูทั่วไป</p> <p>๖. แอบซิด แอบเคียง</p> <p>๙. สัตว์ทะเลรูปร่างคล้ายจานคว่ำ หางยาวเป็นแท่ง</p>

★★★	ท ๑๕/ผ.๓
-----	----------

เกมปริศนาอักษรไขว้

คำชี้แจง เติมตัวอักษรลงในช่องว่างของปริศนาอักษรไขว้ให้ได้คำที่มีความหมาย

๖. อ้ายมีนิสัยอย่างไร และนิสัยนั้นส่งผลต่อตนเองอย่างไร

ตอบ.....
.....

๗. จุดเริ่มต้นของเรื่องนี้ เพราะขาดคุณธรรมใด

ตอบ.....
.....

๘. ใครทำดีได้ดี ใครทำชั่วได้ชั่ว

ตอบ.....
.....

๙. เรื่องนี้ให้ข้อคิดอะไรบ้าง

ตอบ.....
.....

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

ใบงานที่ ๑๑
ตอบคำถามจากการอ่าน

คำชี้แจง ตอบคำถามจากการอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง *ปลาบู่ทอง*

๑. ตัวละครในเรื่องนี้มีใครบ้าง

ตอบ.....
.....

๒. นางกนิษฐาไปเกิดเป็นอะไรบ้าง

ตอบ.....
.....

๓. เหตุการณ์ใดบ้างที่แสดงว่าเอ๋อมีบุญบารมี

ตอบ.....
.....

๔. ปลาบู่ นำไปทำเป็นอาหารอะไรได้บ้าง

ตอบ.....
.....

๕. เหตุการณ์ใดบ้างที่เกินความเป็นจริงจากชีวิตประจำวัน

ตอบ.....
.....

พระเจ้าพรหมทัต พระเจ้าพรหมทัตจำได้ว่าเป็นฝีมือของเอื้อย
จึงตีพระทัยเสด็จออกไปรับเอื้อยกลับคืนสู่พระราชวัง

อ้ายมเหสีปลอมผู้มุ่งร้ายหมายชีวิตเอื้อยมาตลอด เกรงความผิด
จึงชิงดื่มยาพิษฆ่าตัวตายไปก่อน

ส่วนนางกนิษฐีมารดาเลี้ยงนั้น เอื้อยทูลขออภัย พระราชทานชีวิตไว้
เพียงแต่ให้ขับออกนอกวัง และให้ถือศีลบำเพ็ญความดีตลอดชีวิต
เอื้อยและตันโพธิ์ทองก็มีชีวิตที่สงบสุข นับแต่นั้นมา

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

ในกาลต่อมา พระเจ้าพรหมทัตเสด็จมาพบต้นโพธิ์ทองและอยากได้
ไปปลูกในวัง แต่ไม่สามารถจะถอนต้นโพธิ์ขึ้นมาได้ จนเอื้อยมาพบ
และขออนุญาตต่อมารดาของตน จึงถอนขึ้นได้ พระเจ้าพรหมทัต
เห็นเอื้อยมีบุญบารมี จึงรับเอื้อยเข้าไปอยู่ในวังและแต่งตั้งให้เป็น
พระมเหสี

เมื่อนางกนิษฐีมารดาเลี้ยงและอ้ายทราบเรื่องก็เกิดความอิจฉาริษยา
ลวงมเหสีเอื้อยว่าบิดาป่วย จึงเป็นเหตุให้เอื้อยหลงกลวงถึงแก่ความตาย
ไปเกิดเป็นนกแขกเต้า ส่วนอ้ายก็ปลอมตัวเป็นเอื้อยเข้าไปอยู่ในวังแทน
พระราชาก็ได้แต่นึกสงสัยและสังเกตเห็นต้นโพธิ์ทองเหี่ยวเฉาไป

นกแขกเต้าบินไปหาพระเจ้าพรหมทัต กราบทูลเรื่องราว
ให้ทรงทราบ พระองค์จึงทรงเลี้ยงดูนกแขกเต้าไว้ในกรงทอง
และทรงพูดคุยด้วยเสมอ จนต่อมาอ้ายมเหสีปลอมแอบเห็น รอเวลา
เมื่อพระราชาสด็จออกคล้องช้างในป่า จึงจับนกแขกเต้าถอนขน
ส่งไปให้แม่ครัวแกง แต่นกแขกเต้าหนีไปอยู่ในรูหนู

จนกระทั่งขนขึ้นเต็มตัว จึงลาหนุออกท่องเที่ยวในป่า ได้พบพระฤๅษี
พระฤๅษีสงสารจึงชุบนกแขกเต้าเป็นสาวสวยและเสกเด็กผู้ชายชื่อ
เจ้าลบ ให้เอื้อยได้เลี้ยงดูคลายความหงอยเหงา

เมื่อเจ้าลบเติบโตใหญ่ จึงใคร่รู้ว่าใครคือพ่อ เอื้อยจึงเล่าเรื่องราวต่าง ๆ
ให้ฟัง เจ้าลบจึงเข้าไปในวังและนำพวงมาลัยที่เอื้อยร้อยไว้ไปถวาย

“เอื้อยจ๊ะ พี่เปิดก็ช่วยได้เท่านี้แหละนะ” พุดพร้อมกับคายเกล็ดปลาบู่ทองให้

“ขอบคุณพี่เปิดที่กรุณาต่อเอื้อย” เอื้อยรับเกล็ดปลาบู่ทองมาด้วยน้ำตานองหน้า

เอื้อยประคองเกล็ดแม่ปลาบู่ทองเดินออกจากหมู่บ้านไปที่ชายป่า เพื่อให้พ้นสายตาของคนใจร้ายคอยรังแก นางฝั่งเกล็ดปลาบู่ทองไว้ในป่า ตั้งจิตอธิษฐานขอพรจากเทวดาให้แม่เกิดเป็นต้นมะเขือเปราะ

ทุกวันเอื้อยจะมากrabไหว้และพุดคุยกับต้นมะเขือเปราะด้วยความสุขที่ได้อยู่ใกล้ชิดกับแม่

แล้วเคราะห์กรรมก็เข้ามาอีกเมื่ออ้ายแอบมาเห็น และร่วมกับนางกนิษฐีมารดา ถอนต้นมะเขือเปราะทิ้งนำผลมาเป็นอาหาร เหลือเพียงเมล็ดมะเขือเปราะโยนทิ้งไว้

เอื้อยหัวใจแทบแตกสลาย ร่ำไห้เมื่อเห็นสภาพต้นมะเขือที่ถูกทำลาย

“เอื้อยจ๊ะ พี่เปิดก็ช่วยได้เท่านี้แหละนะ” พี่เปิดตัวเดิมพุดพร้อมกับคาบเมล็ดมะเขือเปราะใส่มือให้เอื้อย

เอื้อยรับเมล็ดมะเขือเปราะมาด้วยความซาบซึ้งในความกรุณาของพี่เปิดที่มีให้ในยามทุกข์โศกเสียใจ

เอื้อยนำเมล็ดมะเขือเปราะไปปลูกไว้ในป่า อธิษฐานขอให้แม่เกิดเป็นต้นโพธิ์ทอง เพื่อที่นางจะได้กราบไหว้บูชาตลอดไป

นิทานพื้นบ้าน เรื่อง ปลาบู่ทอง

ชายหาปลาคนหนึ่งชื่อ ทารก (ทาระกะ) ได้ออกไปจับปลา กับนางกนิษฐา วันนั้นโชคไม่ดี ได้แต่ปลาบู่ทองติดแหขึ้นมาทุกครั้ง เขาก็ปล่อยมันไปในน้ำ แต่แล้วก็ติดแหขึ้นมาอีกซ้ำแล้วซ้ำอีก จึงโมโหมาก และทุกครั้งที่ได้ปลาบู่ทอง นางกนิษฐาก็จะขอเอาไปให้เอื้อย ซึ่งเป็นบุตรสาวเลี้ยงไว้ดูเล่น ชายหาปลาก็ยิงโมโหบันดาลโทสะ ทำร้ายนางตกลงไปในน้ำ

ด้วยจิตที่จดจ่อกับปลาบู่ทองและลูก นางกนิษฐาจึงไปเกิดเป็น ปลาบู่ทอง ว่ายน้ำไปหาลูกที่ทำน้ำหน้าบ้าน รอลูกเอื้อยด้วยความรัก แล้วเล่าเรื่องให้ลูกฟัง แม่กับลูกก็รำไห้และดีใจที่ได้พบกันอีก

“แม่จำแม่ปลาบู่ทอง แม่ลอยล่องหนใดให้มาหา
ลูกร่อนรำนำปลายข้าวฝากมารดา โปรดเถิดมาแม่จำอย่ารีรอ”

แม่ปลาบู่ทองกับเอื้อยพบกันทุกวัน พอจะมีความสุขขึ้นมาบ้าง จนอยู่มาวันหนึ่ง อ้ายน้องสาวต่างมารดามาเห็นเหตุการณ์จึงร่วมกับ นางกนิษฐีมารดา สวมรอยเป็นเอื้อยมาล่อแม่ปลาบู่ทองไปทำอาหารกิน

เอื้อยเสียใจมากที่สุด ขณะที่สะอึกสะอื้นรำไห้ ก็มีเบ็ดตัวหนึ่ง เดินเข้ามาปลอบและพูดกับเอื้อย

ใบงานที่ ๑๔
หาคำวิเศษณ์

คำชี้แจง เติมคำวิเศษณ์ลงในช่องว่างให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

๑. มะนาวมีรส แต่องุ่นมีรส
๒. โรงเรียนของเรามีสนาม
๓. นักกีฬาวิ่ง
๔. ปิติชอบดูการ์ตูน
๕. กระจ่าง.....กระโดด.....
๖. ลองกองจะนิยมปลูกที่ภาค.....
๗. คำอัยจูงมือคน.....ข้ามถนน
๘. เศษอาหารที่อยู่ในถังส่งกลิ่น.....
๙. คนสมัย.....นิยมกินหมาก
๑๐. แมวสี.....นอนอยู่บนโต๊ะ

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

ใบงานที่ ๑๓
ขีดเส้นใต้คำวิเศษณ์

คำชี้แจง ขีดเส้นใต้คำวิเศษณ์แล้วเขียนและฝึกอ่าน

๑. ไก่จิกหนอนตัวใหญ่
๒. มะม่วงลูกนี้เปรี้ยวมาก
๓. นาทานเป็นเด็กดี
๔. แม่ซื้อกระเป๋าใบใหม่มาให้ลูก
๕. ส้มตำจานนี้เผ็ดมาก
๖. แมวขาวกระโดดหนีสุนัข
๗. บ้านเธออยู่ไหน
๘. ดาราฝึกร้องเพลงจนเสียงแหบ
๙. ในวันที่ฝนตกอากาศจะเย็น
๑๐. ฉันทอดไข่เจียวร้อนๆ

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

ใบงานที่ ๑๒
เขียนคำวิเศษณ์

คำชี้แจง เขียนคำวิเศษณ์ที่มีความหมายตรงกันข้ามกับคำที่กำหนดให้

๑.	พอม	
๒.	ไกล	
๓.	เหม็น	
๔.	ใหญ่	
๕.	สูง	
๖.	ขาว	
๗.	เหนียว	
๘.	บน	

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

ใบความรู้ เรื่อง คำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ คือ คำที่ใช้ขยายคำอื่น เพื่อเพิ่มความหมายให้ชัดเจนขึ้น เช่น บอกลักษณะ คุณภาพ จำนวน เวลา สถานที่ อ่านและสังเกตประโยคต่อไปนี้

๑. แม่ทำขนมอร่อย

อร่อย ขยายคำกริยา ทำ ให้ชัดเจนขึ้น

๒. นกกระจอกเทศวิ่งเร็ว

เร็ว ขยายคำกริยา วิ่ง ให้ชัดเจนขึ้น

๓. วันนี้รถติดจัง

จัง ขยายคำกริยา ติด ให้ชัดเจนขึ้น

๔. เกาะภูเกิดอยู่ที่ไหน

ที่ไหน ขยายคำกริยา อยู่

๕. เมื่อไรเขาจะมา

เมื่อไร ขยายคำกริยา มา

๖. เสียงนกร้องลั่นอยู่หน้าบ้าน

ลั่น ขยายคำกริยา ร้อง ให้ชัดเจน

คำว่า อร่อย เร็ว จัง ที่ไหน เมื่อไร ลั่น เป็นคำขยายคำกริยา ให้ชัดเจนขึ้น

คำที่ขยายกริยาให้ชัดเจนขึ้น เรียกว่า คำวิเศษณ์ (คำ – วิ – เสด)

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบงานที่ ๑๔
หาคำวิเศษณ์

คำชี้แจง เติมคำวิเศษณ์ลงในช่องว่างให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

๑. มะนาวมีรส แต่องุ่นมีรส
๒. โรงเรียนของเรามีสนาม
๓. นักกีฬาวิ่ง
๔. ปิติชอบดูการ์ตูน
๕. กระจ่าง.....กระโดด.....
๖. ลองกองจะนิยมปลูกที่ภาค.....
๗. คำอัยจูงมือคน.....ข้ามถนน
๘. เศษอาหารที่อยู่ในถังส่งกลิ่น.....
๙. คนสมัย.....นิยมกินหมาก
๑๐. แมวสี.....นอนอยู่บนโต๊ะ

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

ใบงานที่ ๑๓
ขีดเส้นใต้คำวิเศษณ์

คำชี้แจง ขีดเส้นใต้คำวิเศษณ์แล้วเขียนและฝึกอ่าน

๑. ไก่จิกหนอนตัวใหญ่
๒. มะม่วงลูกนี้เปรี้ยวมาก
๓. นาทานเป็นเด็กดี
๔. แม่ซื้อกระเป๋าใบใหม่มาให้ลูก
๕. ส้มตำจานนี้เผ็ดมาก
๖. แมวขาวกระโดดหนีสุนัข
๗. บ้านเธออยู่ไหน
๘. ดาราฝึกร้องเพลงจนเสียงแหบ
๙. ในวันที่ฝนตกอากาศจะเย็น
๑๐. ฉันทอดไข่เจียวร้อนๆ

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

ใบงานที่ ๑๒
เขียนคำวิเศษณ์

คำชี้แจง เขียนคำวิเศษณ์ที่มีความหมายตรงกันข้ามกับคำที่กำหนดให้

๑.	พอม	
๒.	ไกล	
๓.	เหม็น	
๔.	ใหญ่	
๕.	สูง	
๖.	ขาว	
๗.	เหนียว	
๘.	บน	

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

ใบความรู้ เรื่อง คำวิเศษณ์

คำวิเศษณ์ คือ คำที่ใช้ขยายคำอื่น เพื่อเพิ่มความหมายให้ชัดเจนขึ้น เช่น บอกลักษณะ คุณภาพ จำนวน เวลา สถานที่ อ่านและสังเกตประโยคต่อไปนี้

๑. แม่ทำขนมอร่อย

อร่อย ขยายคำกริยา ทำ ให้ชัดเจนขึ้น

๒. นกกระจอกเทศวิ่งเร็ว

เร็ว ขยายคำกริยา วิ่ง ให้ชัดเจนขึ้น

๓. วันนี้รถติดจัง

จัง ขยายคำกริยา ติด ให้ชัดเจนขึ้น

๔. เกาะภูเกิดอยู่ที่ไหน

ที่ไหน ขยายคำกริยา อยู่

๕. เมื่อไรเขาจะมา

เมื่อไร ขยายคำกริยา มา

๖. เสียงนกร้องลั่นอยู่หน้าบ้าน

ลั่น ขยายคำกริยา ร้อง ให้ชัดเจน

คำว่า อร่อย เร็ว จัง ที่ไหน เมื่อไร ลั่น เป็นคำขยายคำกริยา ให้ชัดเจนขึ้น

คำที่ขยายกริยาให้ชัดเจนขึ้น เรียกว่า คำวิเศษณ์ (คำ – วิ – เสด)

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

★ ★ ★	ท ๑๕/พ.๕-๑๕
-------	-------------

๗.ทำมาจากถั่วเหลือง (ภาษา.....)
๘.เป็นผลไม้ที่มีประโยชน์มาก (ภาษา.....)
๙. รุงแก่งกำลังใส่.....ต้นไม้ (ภาษา.....)
๑๐. เด็ก ๆ ชอบกินขนม..... (ภาษา.....)

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

ใบงานที่ ๑๕

เลือกคำเติมในช่องว่าง

คำชี้แจง เลือกคำต่อไปนี้เติมลงในช่องว่างให้ได้ใจความ และเขียนท้ายข้อความว่ามาจากภาษาอะไร

เคັก	สวรรค์	สวิตช์	เต้าหู้	โฆษณา
ปุ๋ย	มังคุด	มังฉา	พัฒนา	เจริญ

๑.มีความหมายว่า ปลา (ภาษา.....)
๒. เราต้องช่วยกัน.....ประเทศของเรา (ภาษา.....)
๓. ฉันชอบอ่านป้าย.....ที่ฉันนั่งรถผ่าน (ภาษา.....)
๔. คนโบราณเชื่อว่า คนที่ทำความดีจะได้ไปเกิดบน.....
(ภาษา.....)
๕. พ่อแม่ต้องการให้ลูก.....เติบโตเป็นคนดี
(ภาษา.....)
๖. ก่อนออกจากบ้าน อย่าลืมปิด.....ไฟฟ้าทุกครั้ง
(ภาษา.....)

ใบความรู้

คำที่มาจากภาษาอังกฤษ

ปริ้นท์

ช็อกโกแลต

เปียโน

แท็กซี่มิเตอร์

โทรศัพท์

มอเตอร์ไซด์

ทาวน์เฮาส์

โชว์

ใบความรู้

เรื่อง คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

ภาษาไทยมีคำที่ยืมมาจากภาษาอื่น ๆ ปนอยู่จำนวนมาก เพราะมีการติดต่อสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ ทั้งในด้านการค้าขาย การศึกษา การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม และวิทยาการต่าง ๆ ทำให้มีคำในภาษาไทยเพิ่มขึ้น เพียงพอกับการใช้และสะดวกในการติดต่อสื่อสาร ภาษาต่างประเทศที่เรานำมาใช้ ได้แก่ ภาษาบาลี ภาษาสันสกฤต ภาษาเขมร ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ภาษาชวา – มลายู ฯลฯ เช่น

บาลี	รัฐ วุฒิ พัฒนา สุนัข ปัสสาวะ ปฏิบัติ ปฏิเสธ มัจฉา
สันสกฤต	ทิศ สวรรค์ โฆษณา ศุภร์ รัตนตรัย ศีรษะ สัปดาห์ ประปา
เขมร	บวช เกิด ถนน เจริญ ชนะ ประชุม เสบียง บรรทัด
จีน	ก๊ก หมี่ ปู่ย ห้าง แข่ง เต้าหู้ ก๋วยเตี๋ยว พะโล้
อังกฤษ	เกม เค้ก ฟรี ทิม กราฟ เบนซิน โปรตีน สวิตช์ วิตามิน
ชวา – มลายู	สาकु กายาน ทูเรียน บุหลัน กระดังงา มังคุด น้อยหน้า ภูเก็ต

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ใบงานที่ ๐๑
ลำดับเหตุการณ์

คำชี้แจง ลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง มดกับตั๊กแตน โดยใส่เลข ๑ - ๕ หน้าข้อความ

- _____ ตั๊กแตนชักชวนให้ฝูงมดมาร้องเพลงและเต้นรำ
- _____ ในฤดูหนาวตั๊กแตนหิวโหยและหนาวเหน็บไปขออาหารจากมด
- _____ มดบอกให้ตั๊กแตนไปร้องเพลงต่อในฤดูหนาวนี้และไม่แบ่งอาหารให้
- _____ ตั๊กแตนร้องรำทำเพลงอย่างสบายใจ
- _____ ในฤดูร้อนฝูงมดเริ่มทำงานขนอาหารเพื่อสะสมไว้ในฤดูหนาว

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

นิทานอีสป

เรื่อง มดกับตั๊กแตน

ในฤดูร้อน ตั๊กแตนตัวหนึ่งกำลังร้องเพลงอย่างสบายใจ มันเห็นฝูงมดกุ๊กกุกขนอาหาร เดินมาเป็นขบวนยาวเหยียด จึงร้องทักขึ้นว่า “พวกเจ้าน่าจะหยุดพัก แล้วมาร้องเพลงกับข้าดีกว่านะ” แต่ฝูงมดกลับไม่สนใจยังคงมุ่งหน้าทำงานต่อไปอย่างไม่หยุดหย่อน

เมื่อถึงฤดูหนาวอันแร้นแค้น เจ้าตั๊กแตนก็เดินโซซัดโซเซมาอย่างรังมดแล้ววิงวอนว่า “มดเพื่อนรัก ข้าหิวเหลือเกินขอเศษอาหารให้ข้ากินประทังชีวิตสักหน่อยสิ” มดพูดว่า “พวกเราอดทนทำงานกันตลอดฤดูร้อนเพื่อเก็บอาหารสำรองไว้กินในฤดูหนาว” “แต่เจ้ากลับเอาแต่ร้องเพลงเพลิดเพลินข้าว่าฤดูหนาวนี้เจ้าก็ควรจะร้องเพลงและเต้นรำให้สนุกเหมือนกัน”

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า

“จงหมั่นเก็บออมเพื่อสำรองไว้ยามขัดสน”

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๙. ข้อใดเป็นคำสุภาพของกล้วยบวชชี

ก. นารีจำศีล

ข. กล้วยเปลือกบาง

ค. ขนมหบัวสาว

๑๐. อ่านนิทานได้ประโยชน์อย่างไร

ก. สิ่งต่างๆพูดได้

ข. รู้จักสัตว์ต่าง ๆ

ค. มีคติสอนใจ

แบบทดสอบก่อนเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๖ นิทานพาเพลิน **ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓**

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

๑. ข้อใดปฏิบัติถูกต้องในการฟังและดู
- ก. ดูเฉพาะการ์ตูน ข. ฟังเพลงอย่างเดียว
 ค. ฟังและดูอย่างหลากหลาย
๒. ใครมีมารยาทในการฟังและดู
- ก. น้อยส่งเสียงโห่เมื่อไม่ชอบ ข. นิดไม่พูดคุยเสียงดัง ค. นุชเดินไปเดินมา
๓. ประโยชน์การจับใจความสำคัญ คือ ข้อใด
- ก. เข้าใจเรื่องได้ดี ข. อ่านได้เร็ว ค. จำได้แม่นยำ

แตงโมเป็นผลไม้ มีทั้งผลกลมและผลรี
 มีรสหวาน มีทั่วทุกภาคของประเทศ

๔. แตงโมปลูกมากที่ไหน
- ก. ภาคเหนือ ข. ทั่วประเทศ ค. ภาคใต้
๕. คำราชาศัพท์ใช้กับใคร
- ก. กษัตริย์ ข. ประชาชน ค. พลเมือง
๖. ข้อใดเป็นคำราชาศัพท์
- ก. พระพุทธ ข. พระเครื่อง ค. พระหัตถ์
๗. คำราชาศัพท์ใดหมายถึงใจ
- ก. พระใจ ข. พระทัย ค. พระเกศา
๘. พระชนนี หมายถึง
- ก. พ่อ ข. แม่ ค. พี่

★ ★ ★	ท ๑๖/ผ.๑-๐๒
-------	-------------

ใบงานที่ ๐๒
จับใจความสำคัญ

คำชี้แจง จับใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟัง

ชื่อเรื่อง.....
.....

สรุปเรื่อง

ใคร

ทำอะไร

ที่ไหน

ผลเป็นอย่างไร

ใจความสำคัญของเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

นิทานอีสป

เรื่อง กระจ่ายตื่นตูม

กาลครั้งหนึ่ง กระจ่ายตัวหนึ่งนอนหลับอยู่ใต้ต้นตาล ขณะที่นอนหลับอยู่นั้นเกิดพายุใหญ่ ทำให้ลูกตาลหล่นลงที่พื้นดิน กระจ่ายตกใจตื่นขึ้นมาไม่ทันได้ไตร่ตรอง ลุกขึ้นได้ก็วิ่งไปอย่างสุดกำลัง เพราะความกลัวตาย สัตว์อื่นๆ เห็นกระจ่ายวิ่งมาเต็มกำลังดังนั้น จึงถามกระจ่ายว่า “นี่ท่านวิ่งหนีอะไรมา” กระจ่ายวิ่งพลางบอกพลางว่า “ฟ้าถล่ม” สัตว์เหล่านั้นได้ฟังกระจ่ายบอกไม่ทันคิด จนกระทั่งมาพบ พญาราชสีห์ตัวหนึ่งเป็นสัตว์มีปัญญา เห็นสัตว์ทั้งหลายพากันวิ่งมา ไม่หยุดไม่หย่อนจึงร้องถามว่า “นี่พวกเจ้าวิ่งหนีอะไรกันมา” กระจ่ายจึงเล่าเรื่องให้ราชสีห์ฟัง ราชสีห์ก็เข้าใจทันทีจึงถามต่อไปว่า “ฟ้าถล่มที่ตรงไหนจงพาเราไปดูสักที” กระจ่ายและสัตว์ทั้งหลายพาราชสีห์มาดูก็ เห็นที่ใต้ต้นตาลมีลูกตาลหล่นลงมาเต็มไปหมด ราชสีห์จึงบอกว่า “ไม่ใช่ฟ้าถล่ม แต่เป็นลูกตาลหล่นมาจากต้น” เมื่อรู้สาเหตุแล้วราชสีห์จึงประกาศให้สัตว์ทั้งหลายทราบตามความเป็นจริง ด้วยความสุขุมรอบคอบ รู้จักใช้สติปัญญาไตร่ตรอง พญาราชสีห์จึงสามารถรักษาชีวิตสัตว์ทั้งหลายไว้ได้

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

อ่านเรื่องจบแล้ว
ก็เขียนรูป เรื่อง เป็นหัวข้อต่างๆ ดังนี้

ใคร : ผุ่่งนกที่อาศัยอยู่ทางขั้วโลกเหนือ
ทำอะไร : อพยพหนีความหนาวเย็นไปยังขั้วโลกทางใต้
เมื่อไร : ฤดูหนาว
อย่างไร : บินไปด้วยกัน
ผลเป็นอย่างไร : เมื่อพบสถานที่ที่มีแหล่งอาหารอุดมสมบูรณ์
ผุ่่งนกจะอยู่อาศัย พอหมดฤดูหนาวแล้ว
จะพากันบินกลับถิ่นฐานเดิม

ใจความสำคัญของเรื่อง

ผุ่่งนกที่อาศัยอยู่ทางขั้วโลกเหนือในช่วงฤดูหนาวก็จะพากันบินหนีความหนาวเย็นไปยังขั้วโลกทางใต้ พวกมันจะพากันบินไปด้วยกันและเมื่อพบแหล่งที่มีอาหารอุดมสมบูรณ์มันจะพากันอาศัยอยู่พอหมดฤดูหนาวจะพากันบินกลับถิ่นฐานเดิม

ใบความรู้ การจับใจความสำคัญ

การจับใจความสำคัญ หมายถึง การจับประเด็นสำคัญของ เรื่องที่ได้อ่านหรือฟังโดยต้องจับประเด็นให้ได้ว่า **ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร** และ **ผลเป็นอย่างไร** แล้วจดบันทึกใจความสำคัญนั้นไว้

ประโยชน์ของการจับใจความสำคัญ มีดังนี้

๑. ช่วยพัฒนาการอ่านหรือการฟังได้ดียิ่งขึ้น เพราะถ้าได้ฝึกจับใจความสำคัญเป็นประจำ จะทำให้เกิดทักษะในการอ่านหรือการฟังที่ดีขึ้น นอกจากนี้ ยังทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านหรือฟังได้ดียิ่งขึ้น
๒. ช่วยให้เกิดประโยชน์ในการจดบันทึกเรื่องราวที่ได้ศึกษา
๓. ช่วยให้เรียนวิชาต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น

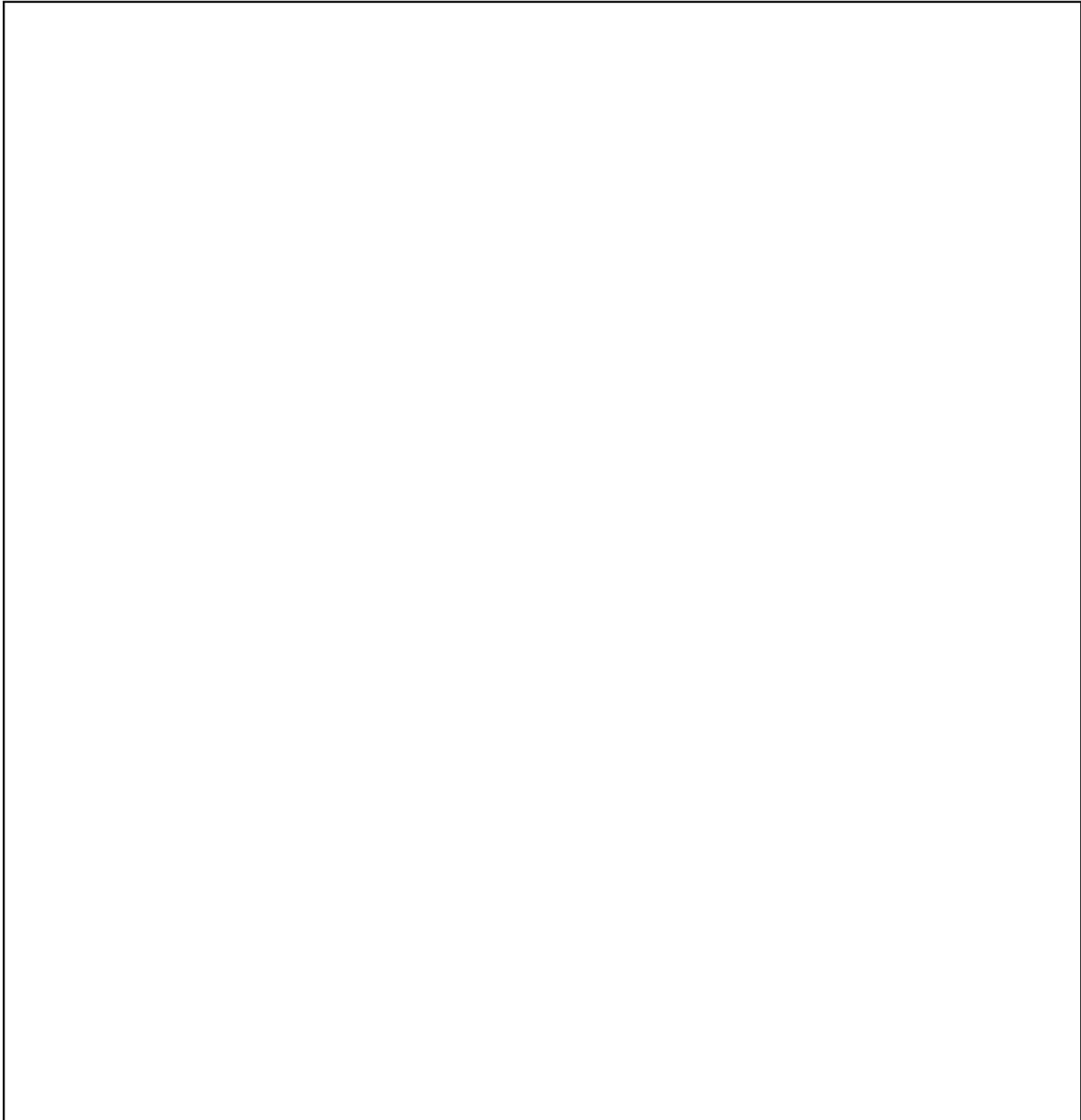
ตัวอย่าง การอ่านจับใจความสำคัญ

แถบทางซีกโลกเหนือเมื่อเข้าสู่ฤดูหนาวอุณหภูมิลดต่ำลง น้ำกลายเป็นน้ำแข็ง พืชหยุดการเจริญเติบโต สภาพที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสม และอาหารลดน้อยลง นกจึงจำเป็นต้องอพยพเคลื่อนย้ายลงไปยังซีกโลกทางใต้ ที่ซึ่งมีแหล่งอาหารที่อุดมสมบูรณ์และจะอยู่อาศัยตลอดหมดฤดูหนาว เมื่อถึงฤดูร้อนก็จะอพยพกลับไปยังถิ่นเดิมเพื่อสร้างรังวางไข่เลี้ยงลูกนกให้เติบโตแข็งแรง จากนั้นเมื่อถึงฤดูหนาวก็อพยพมาทางใต้อีก ซึ่งจะเกิดขึ้นเช่นนี้เป็นประจำโดยนกเหล่านี้จะเลือกภูมิภาคประเทศที่คล้ายคลึงกับที่พวกมันเคยอยู่ เวลาที่มันบินผ่านที่ใดพวกมันจะบินว่อนไปเต็มท้องฟ้ามองดูสวยงามเป็นจำนวนมากๆ

★ ★ ★	ท ๑๖/ผ.๒-๐๓
-------	-------------

ใบงานที่ ๐๓
วาดภาพตามจินตนาการ

คำชี้แจง วาดภาพตามจินตนาการจากนิทานเรื่องกระต่ายกับเต่า

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

เพื่อที่จะให้ไปถึงที่บนยอดเขาโดยไม่คิดที่จะหยุดพักก่อน ข้างฝ่ายกระต่ายเมื่อรอเท่าไร ๆ ก็ไม่เห็นมีที่ท่าว่าเจ้าเต่าจะตามมาทันมันสักที...มันจึงเริ่มนึกเกี่ยวกับการรอคอย “เจ้าเต่ามันยังคงคลานอยู่อีกตั้งไกล นอนรอชักจิบหนึ่งคงได้.. ถึงยังไงมันก็ไม่มีทางที่ตามมาทันได้หรอก” มันพูดแล้วก็ล้มตัวลงนอน และหลับไป

ในขณะที่กระต่ายกำลังหลับสนิท เต่าตั้งใจเดินมาอย่างไม่คิดที่จะหยุดพักก่อนและคิดว่า “ถึงแม้ว่าขาของข้าจะสั้นเดินได้ช้าก็จริงแต่เรื่องของความอดทนแล้วข้าไม่เคยยอมแพ้ใคร ข้าจะต้องทำดีที่สุดเท่าที่ข้าจะทำได้” เมื่อเต่าเดินมาจนถึงตรงจุดกึ่งกลางของภูเขา พลันมันก็ได้ยินเสียงหนึ่งซึ่งเหมือนกับเสียงกรน “เสียงกรนที่ไหน... อะฮ้า เจ้ากระต่ายนี่ มันมาแอบนอนหลับอยู่ที่นี่เอง”

ขณะที่กระต่ายกำลังนอนหลับอย่างสุขสบาย เต่าก็พยายามเดินต่อไป...ที่ละก้าว..ที่ละก้าวอย่างจริงจังและอดทน หลังจากนั้นกระต่ายเริ่มรู้สึกตัวและสะดุ้งตื่นขึ้นมา “เฮ้..นี่เจ้าเต่า มันคลานมาจนถึงที่ไหนแล้วนี่?!” มันรีบกวาดสายตามองหาแต่ก็ช้าและสายไปเสียแล้ว เพราะเมื่อมันมองไปที่ตรงจุดเส้นชัยที่อยู่บนยอดเขา มันก็เห็นว่าเจ้าเต่ากำลังแสดงความยินดีที่ได้รับชัยชนะอยู่อย่างมีความสุข

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า

“ความพยายามอยู่ที่ไหน
ความสำเร็จอยู่ที่นั่น”

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

มาชุมนุมกันอย่างทันทีว่งที และรวมทั้งให้เป็นกรรมการในการแข่งขัน
อีกด้วย “ทุก ๆ คนมาดูเป็นสักขีพยานว่าใครจะเป็นผู้ชนะ ในการแข่งขัน
วิ่งเร็ว ระหว่างเต่าโง่กับตัวข้า..ฮะฮะ ”

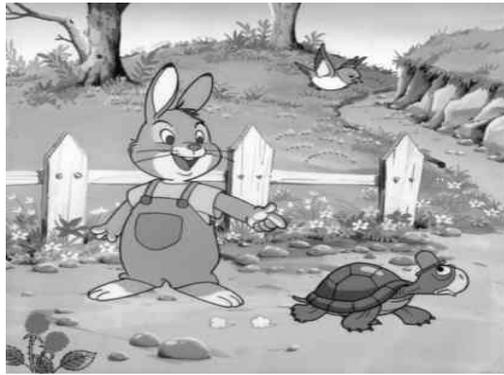

“เตรียมพร้อม! ไป” พอสิ้นเสียงบอกสัญญาณเริ่มการแข่งขันโดยสุนัข
จิ้งจอก แล้ว ทั้งเต่าและกระต่ายก็เริ่มออกวิ่งไปพร้อม ๆ กัน “ปีย้อง
ปีย้อง” กระต่ายกระโดดออกวิ่งนำหน้าไปด้วยความเร็วสูง แผลอแผลบ
เดียวมันก็วิ่งมาถึงที่ตรงจุดกึ่งกลาง ของทางระหว่างภูเขา มันจึงได้หยุด
วิ่ง “เจ้าเต่ามันมาถึงไหนแล้วละ?” พุดแล้วมันก็ หันไปดู และเห็น
ว่าเต่ายังคงคลานตามมาอย่างช้า ๆ มองเห็นไกล ๆ

พวกผู้ชมที่มาชุมนุมกันต่างก็หัวเราะและพูดว่า “ท่านเต่า..ท่านเต่า
ท่านนี่ช่างเป็นผู้ที่เดินได้ช้ามาก อาจที่จะพูดได้ว่าเดินได้ช้าที่สุดในโลกเลย
ก็ได้..ฮะฮะ” แม้ว่าจะได้ยินแบบนี้เต่าก็ไม่สนใจอะไรยังคงคลานต่อไป
ด้วยความเสียบสงบอย่างตั้งใจ

นิทาน เรื่อง กระจ่าตายกับเต่า

เช้าวันหนึ่งมีเต่าตัวหนึ่งคลานอย่างช้า ๆ มาตามวิสัยของมัน และอีกทางด้านหนึ่งมีกระจ่าตัวหนึ่งวิ่งผ่านมาจากทางนั้นอย่างบังเอิญด้วยความรวดเร็ว “ฮิฮิ! นี่เจ้าเต่า นายชอบที่จะเดินตัวมเตี้ยม ๆ อยู่อย่างนี้เสมอ ๆ ทำไมนายถึงได้เดินได้ช้าอย่างนั้นเล่า?” เต่าจึงพูดว่า “ถึงแม้ว่าช้าจะเดินได้ช้า แต่ถ้าพูดถึงเรื่องของความอดทนแล้วช้าไม่เคยแพ้ใคร”

นายลองมาแข่งขันวิ่งไปที่บนยอดเขานั้นกับช้าดูเอาไหมล่ะ ? กระจ่าเมื่อได้ยินอย่างนั้น ก็หัวเราะลั่นอย่างดั่ง “ฮะ ฮ่า น่าสนใจมากเลยทีเดียวน แต่รับรองได้ว่าไม่มีทางที่เจ้าจะ เอาชนะช้าไปได้หรอก มันเปรียบเทียบกันไม่ได้..ว่าจั้น” กระจ่าเที่ยวไปเรียกพวกพ้องให้

ใบความรู้ เรื่อง มารยาทในการฟังและการดู

มารยาท คือ พฤติกรรมที่แสดงออกเป็นระเบียบแบบแผน การประพฤติที่ดีงาม แสดงถึงความสุภาพเรียบร้อย

มารยาทการฟัง

๑. ฟังด้วยความตั้งใจมีสมาธิในการฟัง
๒. ตาควรมองผู้พูด
๓. ไม่พูดคุยกับคนข้างๆ หรือส่งเสียงดัง
๔. ถ้าฟังในที่ประชุม ควรเข้าไปนั่งผู้พูดเริ่มพูด
๕. ปิดเสียงเครื่องมือสื่อสาร
๖. ให้เกียรติผู้พูดด้วยการปรบมือ

มารยาทในการพูด

๑. ไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น
๒. ตั้งใจดูมีสมาธิในการพูด
๓. นั่งหรือยืนดูในท่าทางที่สุภาพเรียบร้อย
๔. ไม่ลุกเดินไปมา

ใบงานที่ ๐๔
แต่งประโยค

คำชี้แจง แต่งประโยคจากคำที่กำหนดให้ คำละ ๑ ประโยค

กระต่าย เต่า ชะล่าใจ แข่งขัน เดินช้า

๑.

๒.

๓.

๔.

๕.

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

★ ★ ★	ท ๑๖/ผ.๓-๐๕
-------	-------------

ใบงานที่ ๐๕
เขียนข้อคิดจากนิทาน

คำชี้แจง เขียนข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทาน

นิทานเรื่อง

.....

.....

ตัวละครในเรื่อง

.....

.....

ข้อคิดจากเรื่อง

.....

.....

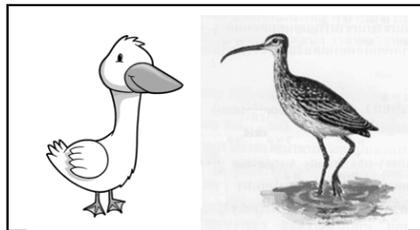
.....

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

“แต่ข้ายังกินได้อีกเยอะ” ห่านพูดแล้วก็ก้มหน้าก้มตากินต่อไป
 ขณะนั้นมีนายพรานคนหนึ่งเดินผ่านมาเห็นนกทั้งสองเข้า นายพรานจึงยก
 ธนูขึ้นเล็งไปที่นกสองตัวนั้นทันที นกกระสาบังเอิญเหลือบมาเห็น
 นายพรานเข้าพอดี จึงร้องเตือนห่านก่อนที่ตัวเองจะรีบบินหนีไป ห่านซึ่ง
 กินอาหารมากเกินไปจนบินหนีไม่ไหวมันจึงถูกนายพรานยิงตายในที่สุด

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า

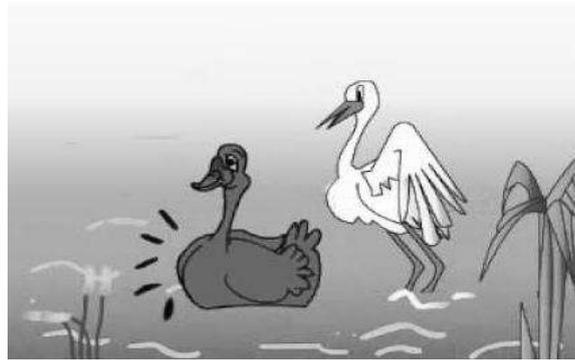
“ความโลภ ความไม่รู้จักพอ อาจนำภัยมาสู่ตนได้”

นิทาน เรื่อง ห่านกับนกกระสา

ที่ริมหนองน้ำใหญ่แห่งหนึ่ง เป็นที่อาศัยของห่านและนกกระสา ทั้งคู่เป็นเพื่อนสนิทกัน และมักออกหากินด้วยกันเสมอ

วันหนึ่งในขณะที่ทั้งสองกำลังเดินเลียบหนองน้ำอยู่ มีนกกระยางตัวหนึ่ง บินผ่านมา "นี่แน่ะเพื่อน ตรงโน้นมีหนองน้ำอีกแห่งหนึ่ง ที่นั่นมีกุ้ง หอย ปู ปลา เยอะแยะเชียวนะ" นกกระยางบอก

นกกระสาและห่านจึงพากันบินไปยังหนองน้ำตามคำบอกเล่าของนกกระยางที่หนองน้ำแห่งนั้นมีอาหารอุดมสมบูรณ์จริงตามที่นกกระยางพูด

ห่านนั้นกินอาหารมากจนพุงกางในขณะที่นกกระสากินพออิ่ม "นานๆ ถึงจะพบแหล่งอาหารอุดมสมบูรณ์อย่างนี้ ทำไมท่านถึงกินเพียงนิดเดียวล่ะ" ห่านถาม "ข้าอิ่มแล้ว ถ้ากินมากเกินไป ข้ากลัวว่าจะบินกลับไม่ไหว" นกกระสาตอบ

ใบงานที่ ๐๖
หาคำราชาศัพท์

คำชี้แจง หาคำราชาศัพท์ หมวดย่างกาย จากข้อความที่กำหนดให้ วงกลม
รอบคำราชาศัพท์ และเขียนในบรรทัดข้างล่าง คำละ ๓ ครั้ง

เมื่อนั้น
ได้ฟังเด็กเด็กมาพูดจา
จึงตรัสว่าน้อยน้อยเท่านี้
ว่าพลงทางย่นพระหัตถ์ไป
ทำไมจะให้ถูกล้วยเกรง
ยืนอยู่ไม่ได้หรือไรนา

องค์พระไชยเชษฐากษัตริย์
ยิ้มแย้มไปมาในพระทัย
สำนวนถ้วนถ้วนดังผู้ใหญ่
จับเกศาเสือกใส่ไปมา
เจ้าเอ็งเป็นอะไรมานักหนา
กูมิรู้จะว่าให้การเป็น

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

บทร้อยกรอง

เรื่อง ธนูดอกไม้กับเจ้าชายน้อย

เมื่อนั้น

แล้วตรีตริกนิกแหงแคลงพระทัย
พลาญเรียกพี่เลี้ยงเข้ามาถาม
จริงหรือเขาว่าเป็นบิดา

บัดนั้น

จึงทูลว่าอัยกาธิบตี
แม้รู้ว่าบอกกล่าวเล่าพระองค์
ฉวยรู้ไปในวังสีหลังลาย
มั่นคงองค์นี้แลบิตุเรศ
ครองเมืองหมั่นตธานี
อันพระบิตุรงค์ทรงฤทธิ์
พระยายักษ์เคืองขัดอธยา

เมื่อนั้น

ได้ฟังพี่เลี้ยงพาที
จึงยกกราบบาทบิตุเรศ
สะอื้นพลาญทางทูลถามไป
บิตุรงค์กับองค์พระมารดร
หรือวิวาทบาดหมางอะไรกัน

เมื่อนั้น

ฟังลูกทูลถามถึงความใน

พระนารายณ์ธิเบศร์ยังสงสัย
ด้วยออกนามทราวม้วยสุวิงษา
จงแจ้งความตามสัตย์อย่าพรางข้า
ผิวแม่สุวิงษาชนนี

พระพี่เลี้ยงประณตบทศรี
ห้ามปรามความนี้อยู่มากมาย

จะลงอาญาข้าทั้งหลาย
พระเบี่ยงบ่ายอย่าให้ข้าถูกตี
ทรงนามไชยเชษฐ์เรื่องศรี

สามิพระแม่สุวิงษา
โทษผิดใหญ่หลวงนักหนา
ไม่ให้มาพานพบพระชนนี

พระนารายณ์ธิเบศร์เรื่องศรี
มีความยินดีเป็นพันไป

ชลเนตรแฉวงหลังไหล
เหตุผลกลใดพระทรงธรรม
ไม่สมัครสโมสรเกษมสันต์

ทรงธรรมจงเล่าให้เข้าใจ

พระไชยเชษฐ์เศร้าสร้อยละห้อยให้
ชลเนตรหลังไหลพุ่มพวย

★ ★ ★	ท ๑๖/ผ.๓
-------	----------

คำสามัญ	ราชาศัพท์	คำสามัญ	ราชาศัพท์
ยารักษาโรค	คิลานเภสัช	คนรู้จัก	อุบาสก, อุบาสิกา
รูป	ลักษณะนาม สำหรับพระภิกษุ	องค์	ลักษณะนาม สำหรับ พระพุทธรูป

คำราชาศัพท์หมวดพระสงฆ์

คำสามัญ	ราชาศัพท์	คำสามัญ	ราชาศัพท์
สรองน้ำ	อาบน้ำ	จั้งหัน	อาหาร
คำสอน (พระสังฆราช)	พระโอวาท	คำสั่ง (พระสังฆราช)	พระบัญชา
จำวัด	นอน	ฉัน	รับประทาน
ธรรมาสน์ (พระสังฆราช)	พระแท่น	จดหมาย (พระสังฆราช)	พระสมณสาสน์
นิมนต์	เชิญ	อาพาธ	ป่วย
ที่นั่ง	อาสนะ	จดหมาย	ลิขิต
ปัจจัย	เงิน	ปลงผม	โกนผม
เรือนที่พักในวัด	กุฏิ	ห้องอาบน้ำ	ห้องสรองน้ำ
ประเคน	ถวาย	เพล	เวลาฉันอาหาร กลางวัน
ห้องสุขา	ถาน, เวจกุฎี	อาหาร	ภัตตาหาร
มรณภาพ	ตาย	ประเคน	ถวาย
คำแจ้งถวาย จตุปัจจัย	ใบปวารณา	อาหารถวายพระ ด้วยสลาก	สลากภัต
อังกาด	เลี้ยงพระ	ลิขิต	จดหมาย
สถานที่ พระภิกษุใช้ อาศัย	เสนาสนะ	เครื่องนุ่งห่ม	ไตรจีวร

คำราชาศัพท์หมวดคำกริยา

คำศัพท์	คำราชาศัพท์	คำศัพท์	คำราชาศัพท์
ถาม	พระราชปจฉา	ดู	ทอดพระเนตร
ทักทาย	พระราช	ให้	พระราชทาน
ปราศรัย	ปฏิสันถาร		
ไปเที่ยว	เสด็จประพาส	อยากได้	ต้องพระราช ประสงค์
ทาเครื่องหอม	ทรงพระสำอาง	เขียนจดหมาย	พระ ราชหัตถเลขา
ไหว้	ถวายบังคม	แต่งตัว	ทรงเครื่อง
อาบน้ำ	สรงน้ำ	มีกรรม	ทรงพระกรรม
ตัดสิน	พระบรมราช วินิจฉัย	หัวเราะ	ทรงพระสรวล
นอน	บรรทม	รับประทาน	เสวย
นั่ง	ประทับ	ป่วย	ประชวร
ไป	เสด็จ	ชอบ	โปรด

ร่างกาย - คำราชาศัพท์	ร่างกาย - คำราชาศัพท์
รักแร้ - พระกัจฉะ	เงา - พระฉายา
ดวงหน้า - พระพักตร์	จอนหู - พระกรรเจียก
ผิวหน้า - พระราศี	มือ - พระหัตถ์
ใจ - พระทัย	

คำราชาศัพท์หมวดเครือญาติ ราชตระกูล

คำศัพท์	คำราชาศัพท์	คำศัพท์	คำราชาศัพท์
พ่อ	พระชนก, พระบิดา	แม่	พระชนนี, พระมารดา
ปู่, ย่า	พระอัยกา, พระอัยกี	ย่า, ยาย	พระอัยยิกา
ลุง	พระปิตุลา	ป้า	พระปิตุจฉา
พี่ชาย	พระเชษฐา	พี่สาว	พระเชษฐภคินี
น้องชาย	พระอนุชา	ลูกสะใภ้	พระสุณิสา
พ่อสามี, พ่อตา	พระสัสสุระ	พี่เขย, น้องเขย	พระเทวัน
สามี	พระสวามี	ลูกเขย	พระขามาตา

คำราชาศัพท์หมวดร่างกาย

ร่างกาย – คำราชาศัพท์	ร่างกาย – คำราชาศัพท์
ผม – พระเกศา	ลิ้นไก่ – มุลพระชีวหา
โหนปลา ร้า – พระรากขวัญ	ไรฟัน – ไรพระทนต์
หน้าผาก – พระนลาฏ	ตะโพก – พระโสณิ
ท้อง – พระอุทร	แข้ง – พระชงฆ์
หลัง – พระขนอง	นิ้วก้อย – พระกนิษฐา
นิ้วมือ – พระองค์ลี	คอ – พระศอ
บ่า – พระอังสะ	เนื้อ – พระมังสา
จุก – พระโมฬี	เหงื่อ – พระเสโท
นม – พระถัน, พระเต้า	ปัสสาวะ – พระบังคนเบา
นิ้วชี้ – พระดรรชนี	สะดือ – พระนาภี
จมูก – พระนาสิก	อุจจาระ – พระบังคนหนัก
ฟัน – พระทนต์	ขน – พระโลมา
อก – พระอุระ, พระทรวง	ถ้ากระดูก – พระอังการ
หู – พระกรรณ	น้ำลาย – พระเขฬะ
เอว – บั้นพระองค์, พระกฤษฎี	ข้อมือ – ข้อพระหัตถ์
ลิ้น – พระชีวหา	คิ้ว – พระขนง
ผิวหนัง – พระฉวี	น้ำตา – น้ำพระเนตร พระอัสสุชล
ข้อเท้า – ข้อพระบาท	ต้นขา – พระอูรุ
ปอด – พระปับผาสะ	หัวเข่า – พระชานู
ปาก – พระโอษฐ์	ต้นแขน – พระพาหุ
คาง – พระหนุ	ขนระหว่างคิ้ว – พระอุณาโลม

ใบความรู้
เรื่อง คำราชาศัพท์

คำราชาศัพท์หมวดเครื่องใช้

เครื่องใช้	คำราชาศัพท์	เครื่องใช้	คำราชาศัพท์
เสื่อ	ฉลองพระองค์	ผ้าเช็ดหน้า	ซับพระพักตร์
รองเท้า	ฉลองพระบาท	กระจกส่อง	พระฉาย
ของเสวย	เครื่อง	ข้าว	พระกระยาเสวย (พระมหากษัตริย์)
ที่นอน	พระยี่ภู่	น้ำกิน	พระสุธารส
ม่าน, มุ้ง	พระวิสูตร พระสูตร	ตุ้มหู	พระกุนทล
ถาดน้ำชา	ถาดพระสุธารส	ช้อน	ฉลองพระหัตถ์
คนโทน้ำ	พระสุวรรณภิงคาร	ช้อนส้อม	ฉลองพระหัตถ์ ส้อม
ผ้าอาบน้ำ	พระภูษาชุบสรง, ผ้าชุบสรง	ปิ่น	พระจุฑามณี
มีน	พระแสงปิ่น	ไม้เท้า	ธารพระกร
เข็มขัด	รัดพระองค์, พระปิ่นเหน่ง	หมาก	พานพระศรี
ประตู่	พระทวาร	น้ำชา	พระสุธารสชา
เตียงนอน	พระแท่นบรรทม	เหล้า	น้ำจันท์
ผ้าเช็ดตัว	ซับพระองค์	กางเกง	พระสนับเพลา พระที่ (ราชวงศ์)

★ ★ ★	ท ๑๖/ผ.๔-๐๗
-------	-------------

ใบงานที่ ๐๗
ตอบคำถาม

คำชี้แจง ตอบคำถามจากเรื่อง เจ้าจิวลิ่งน้อย

๑. ทำไมเจ้าจิวจึงตัวอ้วนกลม ไม่แข็งแรง

.....
.....

๒. ลูกช้างแพดเสียงร้องแปร้น ๆ เพื่ออะไร

.....
.....

๓. เจ้าจิวมีร่างกายแข็งแรงขึ้น เพราะเหตุใด

.....
.....

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

ตั้งแต่นั้นมาเจ้าจิวก็ปรับตัวเปลี่ยนนิสัยไปในทางที่ดีช่วยพ่อแม่และ
เจ้าจ้อพีทำงานทุกอย่างพอมีเวลาว่างก็ชวนเจ้าจ้อพีไปออกกำลังกายกับ
เพื่อนๆ นับตั้งแต่นั้นมาครอบครัวลึงก็อยู่กันอย่างมีความสุข และมี
สุขภาพแข็งแรง

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

แต่พ่อลึงบอกว่า “ลูกจะต้องไปตามลำพังไม่ให้พาใครไปด้วยนี่เป็นคำสั่งของเสือใหญ่เจ้าป่า”

“นี่ถ้าเสือใหญ่กินเราแล้วเราจะทำอะไรไม่ได้กลับมาบ้านหาพ่อแม่และพี่เป็นแน่” เจ้าจิวคิดและนึกหวาดกลัวไปต่างๆนาๆ เจ้าจิวเดินร้องไห้ไปตามลำพังจนถึงถ้ำเสือ ยิ่งเห็นเสือตัวใหญ่ท่าทางดุร้ายเจ้าจิวยิ่งกลัว เสือพูดกับเจ้าจิวด้วยเสียงอันดังว่า “ข้าได้ยินชื่อเสียงของเจ้ามานานแล้วเรื่องชี้เกี้ยวเอาแต่กินกับนอนนี่เองเจ้าจึงตัวอ้วนกลมขนาดนี้” “เนื้อเจ้าคงหวานดีนะข้าอยากกินเจ้าเสียแล้วสิ” เจ้าจิวได้ยินดังนั้นนั้นก็ร้องไห้โฮพูดว่า “ท่านเจ้าป่าโปรดเมตตาข้าเถิดอย่ากินข้าเลย ถ้าข้าตายพ่อแม่พี่ชายข้าคงจะเสียใจมากพวกเขารักข้ามาก” “เจ้าเป็นลิงเล็กที่ชี้เกี้ยวขนาดนี้พวกเขายังรักเจ้าอีกหรือ” เสือถามเจ้าจิวร้องไห้เสียงดัง “ใช่พวกเขารักข้ามากทั้งๆ ที่ข้าชี้เกี้ยวนิสัยไม่ดีท่านเจ้าป่าข้าสัญญาว่าต่อจากนี้ไปข้าจะไม่ชี้เกี้ยวจะช่วยพ่อแม่พี่ทำงานและรู้จักออกกำลังกายได้โปรดอย่ากินข้าเลยนะ” เสือได้ฟังเจ้าจิวร้องขอจึงบอกว่า “เออละๆ เป็นอันว่าตกลงข้าให้โอกาสเจ้ากลับไปปฏิบัติตัวเสียใหม่ เจ้าต้องทำตามสัญญาแต่ถ้าวันใดเจ้าทำตัวไม่ดีอีก ข้าจะจับเจ้ากินทันที คำคำของข้าให้ดี ตกลงเจ้าจำไว้นะ ไปเจ้ากลับไปได้แล้ว”

หลังจากนั้นมาเจ้าจิวก็ประพฤติปฏิบัติตัวใหม่โดยทำตามคำสอนของลุงซ้างเป็นอย่างดี เขาช่วยพ่อแม่ทำงานทุกอย่างและไปออกกำลังกายกับเจ้าจ้อพีทุกวัน

เจ้าจิวประพฤติปฏิบัติตามที่ลุงซ้างสอนได้ไม่นาน ก็ทำตัวแบบเดิมที่เคยทำโดยเห็นว่าลุงซ้างไม่ค่อยมาบ้านตนอีกความกลัวก็ค่อยๆ หายไป แต่คราวนี้เจ้าจิวกินจุมากกว่าเดิมและแถมนอนทั้งวัน พ่อแม่ถึงก็กลุ้มใจมากเป็นทุกข์ไม่รู้จะแก้นิสัยเจ้าจิวอย่างไร ได้แต่ไประบายความทุกข์นี้ให้เพื่อนสัตว์ต่างๆ ฟังจนเรื่องราวนี้ได้ไปถึงหูเสือใหญ่ เสือจึงสั่งให้พ่อแม่ลงไปพบที่ถ้ำ พ่อแม่ถึงตกใจก็รีบไปพบเสือด้วยความหวาดกลัว เสือยิ้มอย่างใจดีและพูดด้วยเมตตาว่า “เจ้าทั้งสองไม่ต้องกลัวเราหรอกที่เรียกให้เจ้ามาพบนี่เพราะอยากรู้เรื่องเจ้าจิวเท่านั้น” พ่อแม่ถึงทั้งสองเล่าเรื่องให้ฟังจนจบเสือดจึงพูดว่า “เอาละเจ้าทั้งสองไม่ต้องทุกข์ใจข้าจะดัดนิสัยขี้เกียจเจ้าจิวให้เอง พรุ่งนี้ให้มาพบข้าที่นี่ตามลำพังนะ”

วันรุ่งขึ้น แม่ถึงปลุกเจ้าจิวแต่เช้า ปลุกอย่างไรเจ้าจิวก็ไม่ตื่น เจ้าจ้อมาช่วยปลุกเขย่าตัวแรงๆ ก็ยังไม่ยอมตื่น กระทั่งพ่อถึงจึงพูดใส่หูเจ้าจิวว่า “เสือใหญ่เจ้าป่าต้องการให้เจ้าจิวไปพบ” เจ้าจิวตกใจมาก ลืมตารีบถามพ่อว่า “ท่านเสือมีธุระอะไรกับฉัน” พ่อถึงตอบ “พ่อก็ไม่รู้มีเรื่องอะไรแกร็บไปเถอะปานนี้ท่านคงคอยเจ้านานแล้ว” เจ้าจิวรู้ว่าเสือใหญ่เจ้าป่าดุร้ายมากจึงอ่อนวอนให้พ่อแม่และเจ้าจ้อไปด้วยกัน

“ดีเหมือนกันลุงข้างคงจะช่วยให้เราได้ล่ะ” พ่อสิงเห็นด้วย “ดีจัง
งั้นเรารีบไปกันเถอะ” แม่สิงพูดจบก็พากันเดินทางไปพบลุงข้าง

พ่อสิงเมื่อพบลุงข้างก็ขอร้องให้ลุงข้างมาอบรมสั่งสอนตักเตือนเจ้า
จิวให้มีนิสัยและพฤติกรรมขยันมีความรับผิดชอบรู้หน้าที่ดีขึ้น ลุงข้าง
สงสารพ่อแม่สิงจึงรับปากจะมาช่วยสั่งสอนเจ้าจิว “เอาตกลงอย่างนี้
ก็แล้วกัน วันพรุ่งนี้ฉันจะไปตักเตือนเจ้าจิวให้เอง” พ่อแม่สิงดีใจมากต่าง
ขอบคุณลุงข้างที่รับปากจะช่วย ลุงข้างจึงบอกว่า “ไม่เป็นไรๆ เรากันเอง
และอยู่ในป่าเดียวกันมีอะไรก็ต้องช่วยเหลือกัน” พ่อแม่สิงจึงลาลุงข้าง
กลับด้วยความดีใจ

เช้าวันรุ่งขึ้นลุงข้างมาที่บ้านสิง พ่อแม่สิงและเจ้าจิวออกมาต้อนรับ
ลุงข้างชมเจ้าจิวว่าเป็นลิงที่น่ารักรูปร่างสมบูรณ์แข็งแรงว่องไว เจ้าจิว
ได้ยินดังนั้นก็ดีใจยิ้มอย่างมีความสุข ลุงข้างไม่เห็นเจ้าจิวจึงถามว่า “อ้าว
แล้วนี่เจ้าจิวอยู่ที่ไหนเล่า” เจ้าจิวตอบ “เจ้าจิวยังนอนหลับอยู่ในห้อง”
ลุงข้างจึงขอเข้าไปดูเจ้าจิวที่นอนอยู่และปลุกเจ้าจิวหลายครั้ง เจ้าจิวก็
ไม่ยอมตื่น ลุงข้างจึงแผดเสียงร้องดังแปร่นๆ ทำให้เจ้าจิวตกใจตื่นและ
เห็นข้างตัวใหญ่ยืนจ้องอยู่ใกล้ๆ ก็ตกใจกลัวแทบเป็นลม ลุงข้างถาม
เจ้าจิวด้วยเสียงดังมากกว่า “เจ้านี้นอนตื่นสายทุกวันเลยรี” เจ้าจิวตอบ
“ครับ” ด้วยเสียงสั่นหวาดกลัว “ฉันเห็นพ่อแม่พี่ชายเธอออกทำงาน
แต่เช้าทุกวัน แต่เธอกลับมานอนหลับอย่างสบายอยู่บนเตียงนี้ แบบนี้
เป็นตัวอย่างถึงไม่ดีไม่น่ารักเลยนะ” “เจ้านี้กินกับนอนดูตัวเจ้าซิอ้วนกลม
เกินไปไม่รู้จักออกกำลังกายรักษาสุขภาพเลยนะเจ้าจิว”

นิทาน เรื่อง เจ้าจิวลิ่งน้อย

ในป่าแห่งหนึ่งที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยอาหารสำหรับสัตว์ป่าน้อยใหญ่มากมาย และสัตว์ป่าเหล่านั้นก็มาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น เสือ ช้าง กระต่าย สิงโต เก้ง กวาง งูและนกนานาชนิด รวมทั้งลิงครอบครัวนี้มีพ่อลิง แม่ลิง และลูกลิงอีกสองตัว ลูกลิงตัวพี่มีชื่อว่า เจ้าจ้อ ส่วนตัวน้องชื่อว่า เจ้าจิว

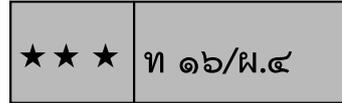
เจ้าจ้อและเจ้าจิวจะมีนิสัยที่แตกต่างกันมาก เจ้าจ้อตัวพี่เป็นลิงที่ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านทุกวัน ถ้ามีเวลาว่างก็จะไปออกกำลังกายกับพวกเพื่อนๆ จึงทำให้เจ้าจ้อเป็นลิงที่มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ซึ่งต่างจากเจ้าจิวตัวน้องมีนิสัยชอบกินขี้เกีจยและนอนทุกๆ วันไม่เคยออกกำลังกายและช่วยพ่อแม่ทำงานเลย เจ้าจิวจึงเป็นลิงที่อ้วนกลมปวยบ่อย พ่อแม่และเจ้าจ้อจะคอยสั่งสอนตักเตือนให้รู้จักทำงานและไปออกกำลังกายบ้าง เจ้าจิวก็ไม่เชื่อฟังและไม่ปฏิบัติตามที่ได้รับการอบรม จึงทำให้พ่อแม่ลิงกลุ่มใจมากเพราะความรักลูกเห็นความประพฤติของเจ้าจิวไม่เป็นดังที่อบรมสั่งสอน จึงปรึกษากันหาวิธีที่จะแก้ไขปรับปรุงความประพฤติและนิสัยของเจ้าจิว “เราจะแก้ไขพฤติกรรมเจ้าจิวกันอย่างไรดีละแม่ คือถ้าเราขึ้นไปลอยไปแบบนี้เจ้าจิวคงทำงานไม่เป็นหากินเองไม่ได้ และแถมยังกินกับนอนจนตัวอ้วนมากๆ เดินไปไหนลำบากแน่ๆ” พ่อลิงคุยกับแม่ลิง “ก้อนั่นสิพ่อเราไปหาลุงช้างปรึกษาเค้าดูเผื่อลุงช้างตัวใหญ่เจ้าจิวจะเกรงขามและเชื่อฟังลุงช้างบ้างนะ” แม่ลิงให้ความเห็น

ใบงานที่ ๐๘
เขียนความหมายของคำราชาศัพท์

คำชี้แจง เขียนความหมายของคำราชาศัพท์

๑. ฉลองพระองค์
๒. พระทวาร
๓. ฉลองพระหัตถ์
๔. พระสุธารสชา
๕. พระสนับเพลา
๖. เสด็จ
๗. เสวย
๘. ประชวร
๙. ทอดพระเนตร
๑๐. สรงน้ำ

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

นอกจากนี้ยังมีพระอัจฉริยภาพในงานศิลปะหลายสาขา ในด้าน
ประติมากรรม ได้ทรงร่วมกับช่างประติมากรรมฝีมือเยี่ยมในสมัยนั้น
แกะสลักบานประตูไม้พระวิหารวัดสุทัศนเทพวราราม เป็นลายเครือเถา
รูปป่าหิมพานต์ นับเป็นงานชั้นเยี่ยม

เพื่อเป็นการระลึกถึงวันคล้ายวันพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระ
พุทธเลิศหล้านภาลัยเอกอัครศิลปินที่ยิ่งใหญ่ รัฐบาลจึงกำหนดให้วันที่
๒๔ กุมภาพันธ์ เป็นวันศิลปินแห่งชาติ จัดงานขึ้นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ.๒๕๒๗
มีพิธีมอบรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติ สนับสนุน ส่งเสริมรวมทั้งช่วยเหลือ
ศิลปินผู้มีผลงานดีเด่นสร้างสรรค์งานศิลปะอันทรงคุณค่าในด้านต่าง ๆ

วรรณคดีลำนํ้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เป็นพระมหากษัตริย์องค์
ที่ ๒ แห่งราชวงศ์จักรี พระนามเดิมว่า ฉิม เป็นพระราชโอรสใน
พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ประสูติเมื่อวันพุธที่ ๒๔
กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๓๑๐ ณ บ้านอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม พระองค์
ทรงครองราชย์สมบัติเป็นเวลา ๑๕ ปี เสด็จสวรรคตในปี พ.ศ.๒๓๖๗

ตลอดระยะเวลา ๑๕ ปี ที่พระองค์ทรงครองราชย์อยู่นั้น ทรงทำนุ
บำรุงประเทศชาติ ในด้านศิลปะ วรรณคดีและสถาปัตยกรรมอย่างมาก
วรรณคดีในสมัยของพระองค์รุ่งเรือง ถึงขีดสุดและถือเป็นแบบฉบับอัน
ยอดเยี่ยม พระองค์ทรงเป็นกวีและทรงมีผลงานพระราชนิพนธ์จำนวน
หลายเรื่อง เช่น บทละครนอกเรื่อง **ไชยเชษฐา สังข์ทอง คาวี ไกรทอง**
มณีพิชัย เสภาเรื่อง **ขุนช้างขุนแผน** บางตอน บทละครเรื่อง **อิเหนา**
กาพย์เห่เรือชมเครื่องคาวหวาน เป็นต้น ด้วยพระปรีชาสามารถของ
พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยในด้านวรรณกรรม จึงทรงได้รับ
การยกย่องจากองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม
แห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ให้เป็นบุคคลสำคัญของโลกสาขา
วรรณกรรม

ใบงานที่ ๐๙
เขียนคำสุภาพ

คำชี้แจง เขียนคำสุภาพ จากคำสามัญที่กำหนดให้

คำสามัญ	คำสุภาพ
๑. กลัวยบวชชี
๒. ขนมหจีน
๓. ขนมหเทียมน
๔. ชีนก
๕. คววย
๖. ช้างตัวผู้
๗. ผักบุง
๘. ถ่วงอก
๙. ผักระเฉด
๑๐. ปลาลิ้นหมา

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

คำสามัญ

พริกชี้หนู

เม็ย

ลิง

วัว

สากกะเบือ

หมา

หมู

คำสุภาพ

= พริกเม็ดเล็ก

= ภรรยา ภริยา

= วานร

= โค

= ไม้ตีพริก

= สุนัข

= สุกร

คำสามัญ

ควาย
 ควายขี้
 จับไข่
 ช้างตัวเมีย
 ช้างตัวผู้
 ดอกผักตบ
 ดอกผักบุ้ง
 ดอกสลิด
 ต้นตำแย
 ตีน
 แดงโม
 ถั่วอก
 ถั่วดำต้มหวาน
 ปลิง
 ปลาช่อน
 ปลาร้า
 ปลาลิ้นหมา
 ผักกะเฉด
 ผักตบ
 ผักบุ้ง
 ผัว
 ฝิดาษ

คำสุภาพ

= กระบือ
 = กระบือถ่ายมูล
 = เป็นไข่
 = พัง
 = พลาย
 = ดอกสามหา
 = ดอกทอดยอด
 = ดอกขจร
 = ต้นอเนกคุณ
 = เท้า
 = ผลอุลิต
 = ถั่วพะาะ
 = จรกลางสรง
 = ชัลลุกา
 = ปลาหาง
 = ปลามัจฉะ
 = ปลาลิ้นสุนัข
 = ผักรูนอน
 = ผักสามหา
 = ผักทอดยอด
 = สามี
 = ใช้ทรพิษ

ใบความรู้ เรื่อง “คำสุภาพ”

คำสุภาพ หมายถึง คำที่ได้ยินแล้วน่าฟัง ชวนฟังเป็นถ้อยคำที่เหมาะสม ลักษณะของคำสุภาพ

- ไม่เป็นคำหยาบ
- ไม่เป็นคำที่ได้ยินแล้วไม่น่าฟังไม่เป็นคำกระด้าง
- ไม่เป็นคำที่สั้นหรือห้วนไป
- เป็นคำที่ผวนแล้วไม่หยาบ
- เป็นคำที่ไม่นิยมเปรียบเทียบกับคำหยาบ

คำสุภาพที่ควรรู้

คำสามัญ

กล้วยกุก

กล้วยไข่

กล้วยบวชชี

ขนมขี้หนู

ขนมจิ้น

ขนมตาล

ขนมเทียน

ขนมใส่ไส้

ขี้กลาก

ขี้ควาย

ขี้ข้าง

ขี้ตืด

คำสุภาพ

= กล้วยสั้น

= กล้วยเปลือกบาง

= นารีจำศีล

= ขนมทราย

= ขนมเส้น

= ขนมทองฟู

= ขนมบัวสาว

= ขนมสอดไส้

= โรคกลาก

= มูลควาย

= มูลข้าง

= ตระหนี่

๙. แดงโมเป็นผลไม้ มีทั้งผลกลมและผลรี
มีรสหวาน มีทั่วทุกภาคของประเทศไทย

แดงโมปลูกมากที่ไหน

ก. ภาคเหนือ

ข. ทั่วประเทศ

ค. ภาคใต้

๑๐. คำราชาศัพท์ที่ใช้กับใคร

ก. กษัตริย์

ข. ประชาชน

ค. พลเมือง

วันต่อมาโขลงช้างได้มาเล่นน้ำอีก ใกล้ถึงเวลาค่ำ กระจายหัวหน้าไป แอบซุ่มบนภูเขา ใกล้ทางที่โขลงช้างเดินผ่านมา ซึ่งดวงจันทร์กำลังขึ้นพอดี เมื่อโขลงช้างเดินมา กระจายยืนตรงดวงจันทร์แล้วพูดว่า “หยุดนะ! ช้างเกรงทั้งหลาย พวกเจ้าไม่รู้จักเกรงกลัวพระจันทร์กันบ้างเลยนะ บังอาจ ล่วงล้ำเข้าไปในหนองน้ำที่ข้าคอยดูแลอยู่ หรือพวกเจ้าไม่ยอมมีชีวิตอีกต่อไปแล้ว” ช้างได้ยินดังนั้น รีบถาม “ท่านเป็นใคร ท่านมาจากไหน” กระจายตอบ “ข้าคือผู้รับใช้พระจันทร์ ท่านสั่งให้ข้ามาเตือนพวกเจ้า เอาเถอะพวกเจ้าทำผิดครั้งแรก ข้าจะยกโทษให้ หากขึ้นยังดื้อรั้นลงไปหนองน้ำอีก พระจันทร์จะลงโทษพวกเจ้า” ช้างกลัวรีบพูด “ขอโทษจ้ะ ถ้ารู้ว่าหนองน้ำเป็นของพระจันทร์ เราจะไม่ลงไปเลยจ้ะ พวกเราจะรีบไปจากที่นี่เดี๋ยวนี้ ขอโทษอีกครั้งจ้ะ” ตั้งแต่นั้นมาโขลงช้างก็ไม่กลับมาอีกเลย กระจายได้อยู่อย่างมีความสุข ไม่มีใครมารังแกอีก

นิทาน

เรื่อง กระท่ายสอนช่าง

ยังมีกระท่ายฝูงหนึ่ง อาศัยอยู่ใกล้หนองน้ำใหญ่แห่งหนึ่ง พวกมันเที่ยวหากินอยู่ใกล้ ๆ บริเวณนั้น ตลอดระยะเวลาที่อาศัยอยู่ตรงนั้น ฝูงกระท่ายไม่เคยได้รับอันตรายจากสัตว์ร้ายใดๆ เลย วันหนึ่งมีโขลงช้างเข้ามาบริเวณหนองน้ำ ช้างไล่กระท่าย “ถอยไปๆ เกะกะจริงๆ เจ้าพวกสัตว์ตัวจ้อย ยังไม่ไปอีก ยังมามองหน้า เดียวโดน” กระท่ายวิ่งหนีทันที “ว่า ใจร้ายจัง” ช้างเล่นน้ำกันอย่างสนุกสนาน “น้ำเย็นจริงๆ เลย วันหลังก้ออีกนะพวกเรา” ฝูงช่างลงน้ำทั้งกินทั้งอาบกันอย่างสนุกสนานจากนั้นก็ขึ้นจากหนองน้ำ เดินกลับเข้าป่าลึกไป

กระท่ายทยอยกันกลับมาที่ละตัว สองตัว กระท่ายปรึกษากัน “ทำกับพวกเราอย่างนี้ได้ยังไง เรามาอยู่ที่นี่ก่อนนะ” “เราต้องฝึกกำลังต่อสู้กับฝูงช่างให้ได้ วันนี้เราโดนรังแกแค่นี้ แต่วันหลังเราอาจโดนรังแกมากกว่านี้” “พวกเราตัวเล็กแค่นี้จะสู้รบกับช่างทั้งโขลงได้ยังไง ฉันทว่าเราหนีไปดีกว่าเป็นวิธีที่ง่ายและดีที่สุด” “เดี๋ยว ๆ พวกเราจะไม่หนี การหนีไม่ได้ทำให้ปัญหาหมดไป ช่างจะคิดวิธีจัดการ”

ใบงานที่ ๐๙
เขียนคำสุภาพ

คำชี้แจง เขียนคำสุภาพ จากคำสามัญที่กำหนดให้

คำสามัญ	คำสุภาพ
๑. กลัวยบวชชี
๒. ขนมหจีน
๓. ขนมหเทียน
๔. ชีนก
๕. ควาย
๖. ช้างตัวผู้
๗. ผักบุง
๘. ถ่วงอก
๙. ผักกระเฉด
๑๐. ปลาถิ่นหมา

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

คำสามัญ

พริกชี้หนู

เม็ย

ลิง

วัว

สากกะเบือ

หมา

หมู

คำสุภาพ

= พริกเม็ดเล็ก

= ภรรยา ภรรยา

= วานร

= โค

= ไม้ตีพริก

= สุนัข

= สุกร

คำสามัญ

ควาย
 ควายขี้
 จับไข่
 ช้างตัวเมีย
 ช้างตัวผู้
 ดอกผักตบ
 ดอกผักบุ้ง
 ดอกสลิด
 ต้นตำแย
 ตีน
 แดงโม
 ถั่วอก
 ถั่วดำต้มหวาน
 ปลิง
 ปลาช่อน
 ปลาร้า
 ปลาลิ้นหมา
 ผักกะเฉด
 ผักตบ
 ผักบุ้ง
 ผัว
 ฝิดาษ

คำสุภาพ

= กระบือ
 = กระบือถ่ายมูล
 = เป็นไข่
 = พัง
 = พลาย
 = ดอกสามหา
 = ดอกทอดยอด
 = ดอกขจร
 = ต้นอเนกคุณ
 = เท้า
 = ผลอุลิต
 = ถั่วพะาะ
 = จรกาลงสรง
 = ชัลลุกา
 = ปลาหาง
 = ปลามัจฉะ
 = ปลาลิ้นสุนัข
 = ผักรูนอน
 = ผักสามหา
 = ผักทอดยอด
 = สามี
 = ใช้ทรพิษ

ใบความรู้ เรื่อง “คำสุภาพ”

คำสุภาพ หมายถึง คำที่ได้ยินแล้วน่าฟัง ชวนฟังเป็นถ้อยคำที่เหมาะสม ลักษณะของคำสุภาพ

- ไม่เป็นคำหยาบ
- ไม่เป็นคำที่ได้ยินแล้วไม่น่าฟังไม่เป็นคำกระด้าง
- ไม่เป็นคำที่สั้นหรือห้วนไป
- เป็นคำที่ผวนแล้วไม่หยาบ
- เป็นคำที่ไม่นิยมเปรียบเทียบกับคำหยาบ

คำสุภาพที่ควรรู้

คำสามัญ

กล้วยกุก

กล้วยไข่

กล้วยบวชชี

ขนมขี้หนู

ขนมจิ้น

ขนมตาล

ขนมเทียน

ขนมใส่ไส้

ขี้กลาก

ขี้ควาย

ขี้ข้าง

ขี้ตืด

คำสุภาพ

= กล้วยสั้น

= กล้วยเปลือกบาง

= นารีจำศีล

= ขนมทราย

= ขนมเส้น

= ขนมทองฟู

= ขนมบัวสาว

= ขนมสอดไส้

= โรคกลาก

= มูลควาย

= มูลข้าง

= ตระหนี่

๙. แดงโมเป็นผลไม้ มีทั้งผลกลมและผลรี
มีรสหวาน มีทั่วทุกภาคของประเทศไทย

แดงโมปลูกมากที่ไหน

ก. ภาคเหนือ

ข. ทั่วประเทศ

ค. ภาคใต้

๑๐. คำราชาศัพท์ที่ใช้กับใคร

ก. กษัตริย์

ข. ประชาชน

ค. พลเมือง

วันต่อมาโขลงช้างได้มาเล่นน้ำอีก ใกล้ถึงเวลาค่ำ กระจายหัวหน้าไป แอบซุ่มบนภูเขา ใกล้ทางที่โขลงช้างเดินผ่านมา ซึ่งดวงจันทร์กำลังขึ้นพอดี เมื่อโขลงช้างเดินมา กระจายยืนตรงดวงจันทร์แล้วพูดว่า “หยุดนะ! ช้างเกรงทั้งหลาย พวกเจ้าไม่รู้จักเกรงกลัวพระจันทร์กันบ้างเลยนะ บังอาจล่องล่ำเข้าไปในหนองน้ำที่ข้าคอยดูแลอยู่ หรือพวกเจ้าไม่ยอมมีชีวิตอีกต่อไปแล้ว” ช้างได้ยินดังนั้น รีบถาม “ท่านเป็นใคร ท่านมาจากไหน” กระจายตอบ “ข้าคือผู้รับใช้พระจันทร์ ท่านสั่งให้ข้ามาเตือนพวกเจ้า เอาเถอะพวกเจ้าทำผิดครั้งแรก ข้าจะยกโทษให้ หากขึ้นยังดื้อรั้นลงไปหนองน้ำอีก พระจันทร์จะลงโทษพวกเจ้า” ช้างกลัวรีบพูด “ขอโทษจ้ะ ถ้ารู้ว่าหนองน้ำเป็นของพระจันทร์ เราจะไม่ลงไปเลยจ้ะ พวกเราจะรีบไปจากที่นี่เดี๋ยวนี้ ขอโทษอีกครั้งจ้ะ” ตั้งแต่นั้นมาโขลงช้างก็ไม่กลับมาอีกเลย กระจายได้อยู่อย่างมีความสุข ไม่มีใครมารังแกอีก

นิทาน

เรื่อง กระจต่ายสอนช่าง

ยังมีกระจต่ายฝูงหนึ่ง อาศัยอยู่ใกล้หนองน้ำใหญ่แห่งหนึ่ง พวกมันเที่ยวหากินอยู่ใกล้ ๆ บริเวณนั้น ตลอดระยะเวลาที่อาศัยอยู่ตรงนั้น ฝูงกระจต่ายไม่เคยได้รับอันตรายจากสัตว์ร้ายใดๆ เลย วันหนึ่งมีโคลงช่างเข้ามาบริเวณหนองน้ำ ช่างไล่กระจต่าย “ถอยไปๆ เกะกะจริงๆ เจ้าพวกสัตว์ตัวจ้อย ยังไม่ไปอีก ยังมามองหน้า เดียวโดน” กระจต่ายวิ่งหนีทันที “ว่าใจร้ายจัง” ช่างเล่นน้ำกันอย่างสนุกสนาน “น้ำเย็นจริงๆเลย วันหลังกะอีกกะพวกเรา” ฝูงช่างลงน้ำทั้งกินทั้งอาบกันอย่างสนุกสนานจากนั้นก็ขึ้นจากหนองน้ำ เดินกลับเข้าป่าลึกไป

กระจต่ายทยอยกันกลับมาที่ละตัว สองตัว กระจต่ายปรึกษากัน “ทำกับพวกเราอย่างนี้ได้ยังไง เรามาอยู่ที่นี่ก่อนนะ” “เราต้องฝึกกำลังต่อสู้กับฝูงช่างให้ได้ วันนี้เราโดนรังแกแค่นี้ แต่วันหลังเราอาจโดนรังแกมากกว่านี้” “พวกเราตัวเล็กแค่นี้จะสู้รบกับช่างทั้งโคลงได้ยังไง ฉันทว่าเราหนีไปดีกว่าเป็นวิธีที่ง่ายและดีที่สุด” “เดี๋ยว ๆ พวกเราจะไม่หนี การหนีไม่ได้ทำให้ปัญหาหมดไป ช่างจะคิดวิธีจัดการ”